

Xəbər
Nikaha daxil olmaq istəyən 3597 nəfərdə talassemiya aşkarlandı
 yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6 oktyabr 2016-cı il Cümə axşamı № 220 (6541) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Moskvada şiə-sünni qarşıdurmasını kim və niyə törədib...

İlham İsmayıl:
"Rusiyadakı təhlükəli hadisənin Azərbaycana keçməməsi üçün profilaktik tədbirlər görülməlidir"

yazısı səh.9-da

Sülh ritorikası yerini yenidən hərbi ritorikaya verir - səbəb

yazısı səh.13-də

Deputat iş icraçısını tutdurmaqla hədələdi

yazısı səh.5-də

Gülər Əhmədova canlı yayımda psixoloq fəaliyyətindən danışdı

yazısı səh.4-də

ABŞ-Rusiya gərginliyi pik həddə çatır

yazısı səh.9-da

Nemət Pənahlı Türkiyəyə niyə gedib?

yazısı səh.11-də

Aprəl döyüşçülərinin bir qrupu ehtiyata buraxıldı

yazısı səh.13-də

Türkiyə Avrasiya Birliyinə qoşula bilər - bir şərtlə...

yazısı səh.12-də

Dollar günbəgün ucuzlaşır - bugünkü məzənə 1,6036 manat olacaq

yazısı səh.2-də

Məscidə namaz qılmağa gələn şəxsin cibindən 3 500 manat oğurlandı

yazısı səh.14-də

Dollar bahalaşanda artan qiymətlər ABŞ valyutası ucuzlaşanda niyə enmir?

yazısı səh.15-də

Telefon və internet üçün abunə haqları ayın əvvəlində alınacaq

yazısı səh.2-də

"Qərblə razılaşma" tezisinin arxasındakı gerçəklik

ÖLKƏ YENİ SEÇKİLƏR ƏRƏFƏSİNDƏ -

PREZİDENT VƏ PARLAMENT...

Yenilənmiş konstitusiyaya növbədənənar prezident seçkisini qaçılmaz edir; şübhə yoxdur ki, Qərb Azərbaycanın gələcəyini İlham Əliyev hakimiyyətinin davam etməsində görür; dekabr ayının son ongünlüyündə erkən prezident seçkisinin keçirilməsi mümkündür; Milli Məclisin buraxılmasını zəruri edən səbəblər - FETÖ-dən oliqarxlardək...

musavat.com Toğrul İsmayıl

yazısı səh.5-də

Ermənilərin "Dəmir günbəz" xofu güclənir - düşmən Bakıya qarşı təsəlli axtarışında

Rusiyalı hərbi ekspert "İsgəndər" raketləri əleyhinə qalxanın mümkün olmadığını iddia edib erməniləri sakitləşdirməyə çalışsa da, realıq başqa şeyi deyir; Azərbaycanın əlində əks-çarə var, həm də bir yox - üç...

yazısı səh.8-də

Həbsdən çıxan Fərəc Kərimli türmə yoldaşı Əli İnanov haqda nələr dedi...
 yazısı səh.11-də

Ermənilər 30-cu ildə Hadrutda insan əlini necə və niyə yeyiblər? - Həmid Heriscidən sensasion araşdırma
 yazısı səh.6-da

Deputat Tahir Rzayev: "Torpaq mübahisələrinə görə camaat ayağa qalxa bilər"
 yazısı səh.7-də

“Azərbaycan iqtisadiyyatının şok terapiyaya ehtiyacı yoxdur. Belə addım adətən, hiperinflyasiya baş verdikdə atılır. Bizim iqtisadiyyat isə dünyada baş verən iqtisadi və maliyyə təlatümləri fonunda bir qədər geriləyə bilər, bu müvəqqəti bir haldır”.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadi ekspert Fikrət Yusifov bu fikirləri “Yeni Müsavat”-a açıqlaması zamanı bildirdi. Qeyd edək ki, konstitusiyaya əlavə və dəyişiklikləri nəzərdə tutan referendumun ardınca geniş sahələri əhatə edən islahatlara start veriləcəyi bildirildi.

Ölkə prezidenti bundan əvvəl “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri”ni təsdiq edib və prezidentin iqtisadi islahatlar üzrə köməkçisi Natiq Əmirovun rəhbərliyi ilə inkişaf planlarının işlənilməsi məqsədi ilə işçi qrupunun yaradılması barədə sərəncam imzalayıb. Bir sıra ekspertlər tezliklə “Yol xəritəsi”nin ictimailəşdiriləcəyi və islahatlara başlanılacağına gözləyir.

F.Yusifov da təsdiqlədi ki, artıq ölkə iqtisadiyyatının yeni iqtisadi modellə inkişafını nəzərdə tutan yol xəritəsi hazırdır: “Buna qədər isə son bir ildə ölkədə real sektorun inkişafına yönəlik çox ciddi qərarlar qəbul edilib. Bu qərarlar qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı yolunda mövcud olan bütün maneələrin aradan qaldırılmasını və azad sahibkarlığın sürətli inkişafının təmin edilməsini nəzərdə tutur. Artıq bu qərarların pozitiv nəticələri hiss olunmaqdadır. Bir faktı nəzəriniz çatdırım: hökumət təkə qərar sektorunda strateji məhsul olan pambığın istehsalını 3 il ərzində 10 dəfə artırmağı nəzərdə tutur. Baramaçılığın, tütünçülüyün və ölkəyə valyuta gətirəcək digər sahələrin də eyni sürətlə inkişaf etdirilməsi yolu seçilib. Bura tranzit yükdaşıma sahəsinə də əlavə etmək lazımdır. Ona görə də yaxın iki il ərzində biz iqtisadiyyatın neftdən asılılığı sahəsində əsaslı dönüşün şahidi ola biləcəyik”. F.Yusifov onu da qeyd etdi ki, prezident işçi qrupuna “Yol xəritəsi”ni hazırlamaq üçün oktyabra ayına qədər vaxt verilmişdi.

Burada xatırladaq ki, Azərbaycan prezidentinin iqtisadi islahatlar üzrə köməkçisi Natiq Əmirov yol xəritəsinin yekun müzakirəsinə həsr olunmuş iclasında da bəzi məqamlara aydınlıq gətirmişdi. Onun sözlərinə görə, milli iqtisadiyyatın strateji yol xəritəsi Azərbaycanın növbəti on il üçün iqtisadi strategiyasında əsas sənəd olacaq. N.Əmirov deyib ki, hazırda aşağıdakı sənədlərin hazırlanması ilə bağlı işlər başa çatmaq üzrədir: “Bir il üçün nəzərdə tutulmuş ətraflı yol

xəritəsi, 2016-2020-ci illər üçün strateji iqtisadi inkişaf və 2025-ci ilədək tədbirlər planı, uzunmüddətli baxış və 2025-ci ildən sonra məqsədlə baxış. Yol xəritəsi istehsal və xidmətlər sahəsində 6 əsas sektor, iki sosial sektor və 3 infrastruktur sektoru əhatə edir”.

yoxdur: “Amma konstitusiyada olan hüquqi dəyişiklərin həyata keçirilməsi baxımından idarəçilikdə islahatların aparılması qaçılmazdır”.

Iqtisadi Təşəbbüslərə Yardım Mərkəzinin sədri Azər Mehtiyev də islahatları zəruri sayır: “Ölkəyə gələn neft gəlirlərinin azalması ilə 2015-ci il

Amma A.Mehtiyevin fikrincə, bu islahatların nə qədər əsaslı olacağını söyləmək çətindir: “Çünki son 6 ayda iqtisadi sferada qəbul edilmiş bir çox addımlar daha çox inzibati xarakterlidir və bunlar mövcud inhisar qruplarının mənafeyinə işləyir. İqtisadi islahatlar ilk növbədə iqtisadi

Referendum bitdi, islahatlar başlayır - ekspertlərdən mühüm açıqlamalar

Fikrət Yusifov: “Bu qərarlar qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı yolunda mövcud olan bütün maneələrin aradan qaldırılmasını və azad sahibkarlığın sürətli inkişafının təmin edilməsini nəzərdə tutur”

Rafael Cəbrayilov: “İdarəçilikdə islahatların aparılması qaçılmazdır”

Azər Mehtiyev: “İslahatlar ilk növbədə iqtisadi sahələrdə olan inhisarçılığın, xüsusilə məmur inhisarçılığının aradan qaldırılmasına, rəqabət mühitinin yaradılmasına yönəlik olmalıdır”

Maraqlıdır, iqtisadçılar ortaya qoyulacaq sənəddə konkret nələri görmək istəyir, islahatların aparılmasında öncə hansı addımların atılmasını zəruri sayır? Fikrət Yusifov: “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin əsas müddəaları ilə müəyyən bir səviyyədə tanışam. Bu sənəd praktik olaraq ən qısa zaman kəsiyində ölkə iqtisadiyyatının real sektora transformasiya olunmasını nəzərdə tutur. Sənəddə bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının və iqtisadiyyatın əsasını təşkil edən qeyri-neft sektorunun inkişafını əhatə edən bütün məqamlar öz əksini tapıb. Bu sənəd dünya təcrübəsinə əsaslanaraq, yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla tərtib edilib. Orada ölkə iqtisadiyyatının inkişafı ilə bağlı hər bir iqtisadçının gözləyə biləcəyi bütün məqamlara toxunulub”.

Bəzi ekspertlər islahatların yalnız iqtisadi deyil, siyasi və hüquqi sahələri də əhatə etməsini arzulayıb. **Milli Məclisin üzvü, deputat Rafael Cəbrayilov** qəzetimizə dedi ki, islahatlara nə zaman start veriləcəyi və hansı sahələri əhatə edəcəyi müfəssəl məlumat

dən Azərbaycan iqtisadiyyatının düşüncə və hazırda davam etməkdə olan durumu islahatları qaçılmaz edir. Bir tərəfdən, buna görə əhalidə iqtisadi islahatlarla bağlı gözləntilər var. Digər tərəfdən, hələ bu ilin mart ayının 16-da prezident “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri”nin hazırlanması ilə bağlı sərəncam imzalayıb ki, həmin sərəncama əsasən müvafiq strateji sənədinin hazırlanmasına 6 ay müddət verilməlidir. Referendumla eyni vaxtda həmin müddət də başa çatır ki, islahat gözləntiləri həm də bununla bağlı ola bilər. Üçüncüsü, bu ilin əvvəlindən başlayaraq prezident iqtisadi proseslərin tənzimlənməsində dəyişiklikləri nəzərdə tutan bir sıra fərman və sərəncamlar imzalayıb ki, bunların icrası və nəticə verməsi üçün də islahatların aparılması tələb olunur. bir sözlə, ölkə iqtisadiyyatının indiki durumu ölkədə ciddi şəkildə işlənilmiş və əsaslandırılmış islahatların aparılmasını zəruri edir. Hər-halda hökumət dairələrindən gələn məlumatlar da islahatların olacağını söyləməyə əsas verir”.

sahələrdə olan inhisarçılığın, xüsusilə məmur inhisarçılığının aradan qaldırılmasına, rəqabət mühitinin yaradılmasına yönəlik olmalıdır. Bunun üçün məmur sahibkarlığının aradan qaldırılması və birləşmə qərarlarının alınması üçün tədbirlər - məsələn, məmurların gəlir və əmlak bəyannamələrinin elan edilməsi və s. - həyata keçirilməlidir. sahibkarlıq mühiti yaxşılaşdırılmalıdır. Bu, heç də yalnız sahibkarlara vergi güzəştləri və ucuz kredit demək deyil, Əlverişli sahibkarlıq mühiti, ilk növbədə, mülkiyyət toxunulmazlığına zəmanət və mülkiyyət hüquqlarının qorunması, ədalətli və müstəqil - icra hakimiyyəti sistemindən asılı olmayan - məhkəmə sistemi deməkdir. Bu, qanunçuluğa əməl etmək və qanun qarşısında hər kəsin bərabərliyi deməkdir ki, hər kəsə ilkin bərabər şərtlər təmin edilsin. Bunlar olmayınca, dövlətin güzəştlərindən yalnız məmur sahibkarlar və onları şeffiyləltə altında işləyənlər faydalanacaqlar. Eyni zamanda, ölkədə bank sisteminin böhrandan çıxarılması istiqamətində ciddi addımlara ehtiyac var”.

□ E.PAŞASOY

Siyasətçilər üçün canlı yayım “bombası”

Facebook imkan yaradır, onlar isə imtina edir

Sərdar Cəlalov: “Oradakı müzakirələr kустar səviyyədə olur”

Pənah Hüseyn: “Facebookda deyiləm, amma daxil olmağı düşünürəm”

“Facebook” sosial şəbəkəsi birbaşa videoyayım xidmətini bütün istifadəçiləri üçün əlçatan edib. Artıq facebookda hesabı olan istənilən şəxs canlı yayıma qoşulub öz sözlərini, mesajlarını dostlarına, eləcə də dostluğunda olmayanlara (əgər həmin videonun hər kəs üçün açıq olması funksiyasını yükləsə) çatdırı bilər.

Bu servis 2015-ci ilin avqust ayından işə düşüb, ancaq bu xidmətdən yalnız məşhur insanlar istifadə edə bildilər. Canlı yayımlara üzvlərin xəbər lentində baxmaq olurdu. İndi isə hər kəs üçün əlçatandır.

Yeri gəlmişkən, Twitter kompaniyası da 2015-ci ilin mart ayında birbaşa videoyayım xidmətini işə salmışdı.

Hazırda isə facebookda canlı yayım xidməti xeyli populyardır. İnsanlarımız daha çox toy, nişan, ad günü mərasimlərindən canlı yayım videoları yerləşdirməyə üstünlük verirlər. Halbuki bu xidmət Azərbaycan kimi, azad televiziyanın olmadığı bir ölkədə əladüsməz fürsət kimi qiymətləndirilməlidir. Təsəvvür edək ki, olduqca tanınmış ictimai-siyasi fiqurun dostluğunda 5000-ə yaxın şəxs, bir o qədər sayda da izləyicisi var. Bu isə artıq bir status, bir video ilə eyni vaxtda 10 min nəfərə nüfuz etmək deməkdir.

Həmin videolar ictimai-siyasi baxımdan əhəmiyyət kəsb edərsə, onun saytlar tərəfindən tirajlanacağı, daha çox auditoriyaya çatdırılacağı da şübhəsizdir. Bu halda gerçəkdən də ciddi bir çatımlılıqdan söhbət gedir. Çünki belə bir imkan insana sanki şəxsi televiziya kanalı yaratmış əhvalı verir.

Sosial şəbəkədə canlı yayım imkanı insanlara geniş meydan versə də, bunun neqativ tərəflərini də unutmamaq olmaz. Azad məkanda heç də hər kəs normal, ölçülü davranma bilmir. Belə ki, canlı yayım funksiyasından yararlanıb, terrora çağırış da etmək olar, insanları təhqir də, başqa neqativ hərəkətlər də. Bu məqam da sözügedən funksiya barədə təkminli davranmağı vadar edir.

Amma biz məsələnin müsbət tərəflərindən bəhs edək. Çünki yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, bu, Azərbaycan kimi bir ölkədə auditoriyaya sözünü çatdırmaq istəyən insanlar üçün xüsusi fürsətdir. Xüsusən də siyasətçilər facebook bu xidmət növündən səxavətlə yararlanma, öz bəyannamələrini, xalqa müraciətlərini bu formada, canlı-canlı, isti-isti çatdırma bilərlər. Baxmayaraq ki, bizim yerli siyasətçilər arasında hələ də sosial şəbəkənin xidmətindən istifadə etməyənlər var. Onlardan bir neçəsi ilə bu barədə danışdıq, sözügedən yeniliyin onları sosial şəbəkəyə gətirmə şansından bəhs etdik.

AXP lideri Pənah Hüseyn hesab etdi ki, bu, virtual məkanda yeni mərhələdir. Müsahibimizin sözlərinə görə, sosial şəbəkədə canlı yayımın keyfiyyəti də get-gedə yaxşılaşır: “Amma ölkədə sürətli internet məsələsi istifadə olunmalıdır. Ondan sonra daha yüksək keyfiyyətdə olacaq. Bunun böyük gələcəyi var. Facebook fəalları var, ölkədə yeni KİV forması yaranmaqdadır. Bir neçə proqra yaradıb, müəyyən məsələləri canlı müzakirə etmək maraqlı ola bilər”.

P.Hüseyn dedi ki, bu, hansısa formatda əvvəllər də var idi. Amma siyasətdə geniş yayılmadı. Müsahibimizin sözlərinə görə, sürətli internetin olmaması buna mane olur. Pənah bəy sözügedən xidmətin böyük gələcəyi olduğuna inanır. Özü isə sosial şəbəkəyə qoşulmaq barədə düşünür: “Bu barədə qəti qərar gəlməyəm də, düşünürəm. Bu sistemin də kommunikasiya baxımdan gələcəyi olması qənaətimdəyəm”.

ADP sədri Sərdar Cəlalov isə facebookdakı canlı yayım xidmətinin onu sosial şəbəkəyə gətirə bilməyəcəyini söylədi. Müsahibimizin sözlərinə görə, ora bəlli auditoriya daxil olur ki, bu da böyük bir nəticə deyil: “Ancaq kompüterli olanlar girir ora. Onların müzakirəsi isə çox vaxt kустar səviyyədə olur. Üstəlik, hamı eyni yolu getməli deyil ki, Facebookdan istifadə etməmək də bir seçimdir”.

□ Sevinc TELMANQIZI

Moskvada şiə-sünni qarşılıqlı qətləndirməsinin kim və niyə törədib...

Sabiq milli təhlükəsizlik polkovnikindən hökumətə çağırış

Oktyabrın 4-də Moskvanın Cümə məscidində Məhərrəmlik ayı ilə əlaqədar toplaşan şiələrə hücum olub. Lent.az-ın Rusiya paytaxtında mənbələrinə istinadən verdiyi xəbərə görə, saat 20 radələrində Mir prospektində yerləşən Cümə məscidində 30-dək vəhhabi təriqətinə aid şəxslər hücum edib. Onlar qapıları sındıraraq məscidə daxil olaraq namaz qılan şiələri döyməyə başlayıblar. Məscidin ətrafında olan 20-yə yaxın polis hücumun qarşısını ala bilməyib.

Məscid rəhbərliyinin hücum edənlərə sakitləşmək çağırışı nəticəsiz qalıb. Bundan sonra hadisə yerinə 50-dək "OMON"-çu gəlib. Polis əməkdaşları Moskva "Əhli-Beyt" cəmiyyətinin rəhbəri Nizami Baloğlanovu saxlayıb. Lakin məsciddə toplaşan dindarların təzyiqindən sonra o, sərbəst buraxılıb. Hücum edənlər insidentdən sonra hadisə yerindən uzaqlaşdı.

Moskva Müsəlmanları Ruhani İdarəsi isə Rusiya paytaxtında Cümə məscidində baş verən hadisə ilə əlaqədar

İlham İsmayil: "Moskvadakı təhlükəli hadisənin Azərbaycana keçməməsi üçün profilaktik tədbirlər görülməlidir"

azərbaycanlıların məktubuna rəsmi cavab verib. Bunu "Report"-un Moskva müxbirinə Rusiyada fəaliyyət göstərən "Əhli-Beyt" ictimai təşkilatının sədri Nizami Baloğlanov bildirdi. Onun sözlərinə görə, Moskva Cümə məscidində oktyabrın 4-də baş verən qarşılıqlı qətləndirmədə təqribən 200 azərbaycanlı iştirak edib. N.Baloğlanov bildirdi ki, icma liderləri və hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları qarşılıqlı qətləndirmənin genişmiq-

yaslı davaya çevrilməsinin rəsmi cavab verib. Bunu "Report"-un Moskva müxbirinə Rusiyada fəaliyyət göstərən "Əhli-Beyt" ictimai təşkilatının sədri Nizami Baloğlanov bildirdi.

Təşkilat sədri vurğulayıb ki, Moskva Müsəlmanları Ruhani İdarəsi "Əhli-Beyt" icmasına rəsmi məktub göndərmişdir:

"Məktubda qeyd olunub ki, azərbaycanlılara Məhərrəm ayı ilə bağlı Cümə məscidində tədbirlər keçirməyə icazə verilmir. Bunu müxtəlif icmalar arasında münaqişə ola biləcəyi ilə əsaslandırılıb. Biz 20 ildir Cümə məscidində analoji

tədbirlər keçiririk. İndi məsciddə aparılan yenidənqurma işlərindən sonra toplaşmağımıza icazə vermirlər. Bazar ertəsi normal qaydada məsciddə toplaşaraq namazımızı qılıb, duamızı etdik. Amma sonrakı gün kimlərsə təhrikinə görə digər müsəlmanları bizə qarşı qoydular".

O əlavə edib ki, hazırda Moskvada yaşayan azərbaycanlıların şiələr üçün müqəddəs aylarda, bayramlarda və anım günlərində toplaşacağı heç bir yer yoxdur: "Bu səbəbdən azərbaycanlılar İranın Rusiyadakı səfirliyi yanında fəaliyyət göstərən İslam Mədəniyyət Mərkəzində toplaşmağa məcburdur".

N.Baloğlanovun sözlərinə görə, təşkilat dəfələrlə imanlıların dualarını edib, namazlarını qılmaları üçün məkan ayrılması xahişi ilə Moskva meriyasına və azərbaycanlıların diaspor təşkilatlarına müraciət edib, amma bunun heç bir nəticəsi olmayıb, məsələ "ölü nöqtə"dən tərpenməyib.

Məscidə hücum hadisəsi ilə bağlı dünən Moskva Müsəlmanları Ruhani İdarəsində Rusiyanın baş müftisi Ravil Qaynuddinin iştirakı ilə görüş keçirilib.

Göründüyü kimi, məsələ kifayət qədər ciddidir. Rusiyada bir neçə milyon Azərbaycan vətəndaşının yaşadığı və bu ölkədə baş verən hadisələrin Azərbaycana da bu və ya digər şəkildə təsirsiz ötürmə-

yəcəyi iddiası da var. Məscidə hücum hadisəsinin arxasında Rusiyada məzhəblərarası münaqişələri alovlandırmaq planı da ola bilər? Bu cür hadisələrin Azərbaycanda təkrarlanmaması üçün nələr edilməlidir?

Təhlükəsizlik Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, keçmiş təhlükəsizlik polkovniki İlham İsmayil "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Moskvadakı sözügedən hücum təşkil olunmuş işdir: "Hansı səviyyədə təşkil olunduğu isə başqa məsələdir. Dini radikal mərkəzlər var və o mərkəzlərin təklifləri ilə meydana gələn hadisəyə oxşayır. Yəni bu hadisə "həvəskar", kiminsə özbaşına təşəbbüsü deyil. Amma bu hadisəni dövlətə yaxın dairələrin elədiyini iddia etmək istəmirəm. Rusiya rəsmi dairələri öz ölkələrinin daxilində bu cür məzhəblər arası münaqişələrin olmasını istəməz. Moskvada daha çox şiələr var. Daha çox Azərbaycandan gələnlərin hesabına şiələr çoxdur. Amma Rusiyada tatarlar, çeçenlər və digər bir sıra müsəlman millətlər sünni təriqətinə mənsubdurlar. Məscidə şiələrə hücum edənlər böyük ehtimalla Azərbaycandan gələn vəhhabilərdir. Hücumda məruz qalanlar da azərbaycanlı şiələrdir".

O ki qaldı bu xoşagəlməz hadisənin Rusiyaya yayıla biləcəyi və Azərbaycan da keçmə təhlükəsinin olub-olmadığına İsmayil dedi ki, bu cür hadisələr hələ ki, məscidin içərisindədir. Amma hiss olunur ki, cəmiyyətə sirayət eləməsi artan xətt üzrə gedir: "Bunun qarşısı hələ ki nə maarifləndirmə yolu, nə hüquq-mühafizə

orqanlarının əli ilə alın bilmir. Yaxşı olardı ki, bu cür təhlükəli məsələlərin Azərbaycana keçməməsi üçün Dini Qurumlarla İş üzrə Komitənin, hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri Moskvaya ezam olunsunlar, orada müsəlmanların dini lideri ilə görüşsünlər, müəyyən işlər aparılsın. Tədbirlər görsünlər ki, bu cür hadisələrin öncədən qarşısı alınsın. Çünki məzhəblər arasında baş verən münaqişələr çox təhlükəli olur və genişlənmək ehtimalı yüksək olur. Belə təhlükəli proseslərin Azərbaycana keçməməsi üçün profilaktik tədbirlər görülməlidir. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin maarifləndirmə tədbirlərinin bu məsələdə ciddi təsirinin olacağını düşünürəm. Ona görə də qeyd etdim ki, məsələyə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və hüquq mühafizə orqanları müdaxilə etməlidirlər".

Keçmiş MTN zabiti məscidə şiələrə hücumun arxasında Moskvada məzhəblərarası münaqişələrin alovlandırılması planının dayanması ehtimalının çox zəif ehtimal olduğunu da söylədi: "Ona görə ki, Rusiya müsəlman ölkəsi deyil. Orada baş verə biləcək müsəlman təriqətləri qarşılıqlı qətləndirməni Rusiya hökuməti özü amansızcasına yatızdırar və Rusiya ictimaiyyəti də bunun tərəfində olar. Rusiyanın içində münaqişələrin alovlanmasını istəyən mərkəzlər bu planlarını gerçəkləşdirmək üçün müsəlman təriqətləri arasında münaqişə yaratmaq xəttini seçməzlər".

Qeyd edək ki, Azərbaycanın daxilində heç vaxt şiə-sünni qarşılıqlı qətləndirməsi olmayıb.

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Rusiya-ABŞ münasibətləri yenidən gərginləşib. Buna Suriya məsələsi səbəb olub. Birləşmiş Ştatlar bəyan edib ki, Suriyada qan tökülməsinin qarşısını almaq üçün Rusiya ilə aparılan danışıqlardan çıxır. Vaşinqton bu qərarını Moskvanın öz öhdənliklərinə əməl etməməsi ilə əlaqələndirib.

Dünyada söz sahibi olan iki nəhəng dövlət arasındakı razılaşmanın ömrü olduqca qısa oldu.

Bəzi ekspertlər isə bildirir ki, Amerika-Rusiya münasibətlərinin gərgin olması Azərbaycanın xeyrinədir. Bunun əksini deyənlər də var.

Politoloq Şahin Cəfərli hesab edir ki, ABŞ-Rusiya arasındakı gərginliyin təsirləri Cənubi Qafqazda da hiss olunacaq: "Suriya problemi ilə bağlı ABŞ-Rusiya əməkdaşlığının bitməsi və münasibətlərdə gərginliyin yaranması şübhəsiz ki, bütövlükdə bu iki böyük dövlət arasındakı qarşılıqlı əlaqələrin atmosferinə təsir edəcək. Bu təsirlər digər regionlarda, o cümlədən Cənubi Qafqaz da daxil olmaqla, postsovet məkanında da hiss olunacaq, rəqabət güclənəcək. Konkret bizə mümkün təsirlərdən danışsaq, ilk növbədə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesini qeyd etməliyik. Bu yaxınlarda ABŞ dövlət katibi Con Kerri Dağlıq

ABŞ-Rusiya gərginliyi pik həddə çatır

Şahin Cəfərli: "Bu iki ölkənin maraqlarının toqquşması Azərbaycanın manevr imkanlarını artırır"

Qarabağ məsələsinin bu mərhələdə həllinin mümkün olmadığını bildirdi. Bu bəyanata məhz ABŞ-Rusiya münasibətlərində yaranmış son durum kontekstində yanaşmaq lazımdır. ABŞ münaqişəsinin həllində Rusiyanın dominant rolunu qəbul edirdi və bu məsələdə iki ölkə arasında ciddi fikir ayrılığı müşahidə olunmurdu. Lakin bundan sonra vəziyyət dəyişə bilər. Heç kim üçün sirr deyil ki,

ABŞ Rusiyanın Cənubi Qafqazda möhkəmlənməsində və Ermənistan kimi, Azərbaycanın da Moskvanın orbitinə daxil olmasında maraqlı deyil. Düzdür, ABŞ hazırda bu bölgədə Azərbaycana Gürcüstanla eyni səviyyədə önəm vermir, lakin bu, heç də o demək deyil ki, hər zaman belə olacaq. Bu münasibət indiki mərhələyə aiddir, yaxın gələcəkdə isə ABŞ Azərbaycanın da Gürcüstanın yolu ilə ge-

dərək avroatlantik məkana inteqrasiya xətti tutmasını istəyir. Bu səbəblə, Vaşinqton qətiyyətlə maraqlı deyil ki, Azərbaycan Rusiyanın SSRİ-nin bərpası xəyalı ilə formalaşdırdığı inteqrasiya layihələrinə qoşulsun. Rusiyanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı son təkliflərindən xəbərdar deyilik, amma əminəm ki, həmin təkliflər Rusiyanın regionda mövqelərinin möhkəmləndirilməsinə xidmət edir. Xatırlayırınsızsa, aprel döyüşlərindən sonra bölgəyə səfər edən Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi Birliyi və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına qoşulmasını istədiklərini gizlətməmişdi. Belə təxmin yürütmək olar ki, Rusiya Azərbaycanın bu qurumlara qoşulmasının müqabilində Qarabağ məsələsində hansısa güzəştlər vəd edir və buna uyğun təkliflər hazırlayıb. Kerrinin son bəyanatını mən belə qiymətlən-

dirirəm ki, ABŞ həmin təkliflərin reallaşmasını arzulamır və Azərbaycana mesaj ünvanlayır ki, o təklifləri qəbul etmək məcburiyyətində deyilsiniz. Bu, o deməkdir ki, ABŞ Moskvanın irəli sürdüyü təkliflərin qəbul olunmasının Azərbaycanın Rusiyanın nüfuz dairəsinə girməsi ilə nəticələncəyini bilir və bu səbəblə Minsk qrupundakı tərəfdarının təkliflərinə həmmüəlliflik etmək fikrində deyil".

Politoloq Azərbaycan tərəfinin Rusiyanın Dağlıq Qarabağ məsələsindəki mövqeyindən məmnun olmadığını da qeyd etdi: "Ötən günlərdə Mili Məclis sədrinin 1-ci müavini Ziyafət Əsgərovun verdiyi bəyanatı diqqətdən kənar qoymaq olmaz. Z.Əsgərov bildirmişdi ki, Qarabağ münaqişəsində ədalətli ABŞ-ın dəstəyi ilə bərpə olunmalıdır. Bu bəyanat göstərir ki, rəsmi Bakı Rusiyanın bu məsələdə mövqeyindən, irəli sürdüyü təkliflərdən heç də

məmnun deyil. Moskvanın işğalçı ölkəyə "İsgəndər" operativ-taktiki raket kompleksi verməsi isə rəsmi Bakının narazılığını artırır. Bu səbəblə, Azərbaycan hakimiyyəti mühüm tarazlıq faktorunu kimi ABŞ-ın aktivləşməsində və həll prosesinin Rusiyanın inhisarından çıxmasında sanki maraqlı görünür. Hesab edirəm ki, bu məsələdə ABŞ və Rusiyanın maraqlarının toqquşması Azərbaycanın manevr imkanlarını artırır. Cənubi Qafqazda ABŞ-Rusiya rəqabətinin kəskinləşəcəyi əsas istiqamət isə yəqin ki, Gürcüstan olacaq. ABŞ böyük ehtimalla Gürcüstanın NATO-ya üzvlük prosesinə daha aktiv dəstək verəcək. Gürcüstanda 8 oktyabr seçkiləri azad və ədalətli keçirilərsə, seçki sonrası daxili qarşılıqlı yaranmazsa, qonşu ölkənin avroatlantik strukturlara inteqrasiyası sürətlənəcək".

□ **Cavansir ABBASLI**

Türkiyədə 15 iyul hadisələrindən sonra FETÖ (Fətullahçı Terror Örgütü) tərəfdarlarına qarşı genişmiqyaslı əməliyyatlar başladı. Bu əməliyyatlar indi də davam edir. Türkiyədə əsasən güc strukturlarında aparılan təmizləmələr nəticəsində yüzlərlə insan istintaqa cəlb olunub.

Qardaş ölkədə yaşanan hadisələrdən sonra Azərbaycanda da bu istiqamət üzrə əməliyyatlar keçirilib, bir sıra həbslər həyata keçirilib. Lakin Türkiyədən fərqli olaraq son zamanlar Azərbaycanda bu kimi əməliyyatların səngiməsi müşahidə olunur. Bəs, Azərbaycanda FETÖ-yə qarşı əməliyyatlar bitdimi?

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan **politoloq Mübariz Əhmədov** hesab edir ki, Azərbaycanda Gülen tərəfdarları kifayət qədər dərin fəaliyyət göstəriblər: "Azərbaycan demək olar ki, FETÖ şəbəkələrinin qurulduğu ölkələr arasında ilk sıralarda durdu - baxmayaraq ki, Türkiyəyə o zaman Özbəkistanda, Qazaxistanda bu cür məktəblər açmaq daha rahat idi. Qazaxıstan məsələsində hətta Rusiya amili də var idi ki, oradan bu şəbəkəni Rusiyaya da keçirsinlər. Lakin onların prizmasında işin aktivliyi Azərbaycanda alındı. Azərbaycanın özünəməxsus spesifik xüsusiyyətləri var. Bizdə hətta gülənçilər özlərini rəsmi şəkildə elan etsələr də, yenə də prezidentin siyasətini izləyiblər.

Onlar heç zaman görməmişdilər ki, gülənçiliyi qadağan edən dövlətin siyasəti olsun. Türkiyə tərəfi məsələni çox konkret qoydu. Bunun özü də çox anlaşılmaz məsələdir. Azərbaycanda bütün "Gülen məktəbləri"nin hamısı yüksək çinli Türkiyə nazirlərinin təsiri altında, onların yaxından iştirakı ilə açılıb. Yəni bunlar hər hansı məktubla, zənglə baş verməyib. Yüksək çinli məmurların bir neçə dəfə Bakıya gəlişindən sonra bu məktəblər açılıb. İndi də elə həmin sürətlə də Türkiyə hökumətinin istəyi ilə FETÖ təmizlənilir. Necə ki, o zaman Azərbaycan ətalətlə həmin işlərin görülməsinə icazə vermişdi, indi də o templə proseslər qapadılır. Düşünürəm ki, Azərbaycanda təxminən 3-5 faiz gizli gülənçi var. Hansı ki, onlar gerçəkdən bu yoldan həm mənəvi, həm də fiziki baxımdan asılı vəziyyətdədir. Bu bir dalğa idi, gəldi və getdi. Doğrudur, Azərbaycanda, qeyd etdiyim kimi, gülənçiliyin aradan qaldırılması yüksək tempə gətirir. Ancaq əminəm ki, Azərbaycan dövlətinin

Azərbaycanda FETÖ-yə qarşı əməliyyatların səngiməsinin səbəbi

Mübariz Əhmədov: "Bu bir dalğa idi, gəldi və getdi"

apardığı siyasət ona yönəlib ki, ölkədə sabitliyi pozan, bu gün və gələcəkdə baş verə bilən təhlükələrin qarşısı alınsın. Hər bir proses mərhələ-mərhələ aparılır".

Politoloq Elxan Şahinoğlu isə bir məqama da diqqət yönəldir: "Türkiyədə əhalinin sayı 80 milyon, Azərbaycanda isə 10 milyona yaxındır. Bəli, biz hər zaman qeyd edirik ki, FE-

Elxan Şahinoğlu: "FETÖ-nun Azərbaycanda əlində olan pullar hələ də nəzarətsiz şəkildə dövriyyədədir"

TÖ-nün Türkiyə xaricində ən güclü təşkilatlanması Azərbaycanda həyata keçirilib. Azərbaycanda bəzi adamlar bu baxımdan dövlət idarə etməsindən uzaqlaşdırıldı, bu məsələdə adı hallanan deputatlar növbəti dəfə seçilmədi və sairə. Lakin təxminim budur ki, FETÖ-nun Azərbaycanda əlində olan pullar hələ də nəzarətsiz şəkildə dövriyyədədir. Həmin maliyyələr

isə Azərbaycana gələcək də təhlükələr vəd edə bilər. Türkiyədə olduğu kimi, genişmiqyaslı həbslərin də tərəfdarı deyiləm. Ancaq məsələ araşdırılmalıdır ki, 20 ildə FETÖ Azərbaycanda necə kök salıb və hansı sahələrə müdaxilə ediblər? Araşdırmalar nəticəsində görülsə ki, əməllərinə cinayət tərkibi yoxdur, məsələyə yumşaq yanaşılmalıdır. Əksidirsə, o zaman onlara qarşı ciddi tədbirlər görülməlidir. Çünki 15 iyul hadisələri göstərdi ki, onlar çox təhlükəli qruplaşmadılar".

Politoloqa görə, məsələ burasındadır ki, hazırda Türkiyə rəsmiləri Azərbaycanın addımlarından razılıq edirlər: "Bunu baş nazir Binəli Yılmaz və digər nazirlər də söyləyirlər ki, Azərbaycana minnətdarıq. Bilirik ki, bu siyasi və diplomatik jestdir, yoxsa həqiqətən Azərbaycan hakimiyyətinin atdığı addımlardan razıdırlar. Buna yaqın ki, gələcəkdə Azərbaycana səfər

edəcək Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və ya baş nazir Binəli Yılmaz aydınlıq gətirə bilər. Əgər Bakıda da eyni açıqlamalar versələr, demək, Azərbaycan hakimiyyətinin FETÖ ilə mübarizəsindən əl bir narazılıqları yoxdur. Əksi baş versə, demək ki, bundan da güclü mübarizə aparılmasını istəyirlər".

Təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayilov isə **mövzu ilə bağlı söyləyib ki, FETÖ adlanan təşkilatın daxilində gülənçilər, nurçular olub, əgər onların əməlinə konkret cinayət tərkibi varsa, nədən ibarət olduğu öncəliklə açıqlanmalıdır:** "Həbs edilən şəxslərin nə işlə məşğul olduğu deyilməlidir. Əgər profilaktik tədbirlər görülsə, burada həbs-qətimkan tədbirindən söhbət gedə bilməz. Çünki həbs-qətimkan tədbiri seçilirsə, konkret cinayətdə şübhəli bilinirlər. Ona görə də istərdik ki, bunlara aydınlıq gətirilsin".

□ Əli RAIS

Rusiya əslində kimin yanındadır...

Politoloq Qabil Hüseynli: "Daha nələr olmalıdır ki, Kremlin kimi dəstəklədiyini bilək?!"

Bu ilin aprelində Qarabağ cəbhəsində yaşanan 4 günlük müharibədən sonra Rusiyanın davranışlarına siyasi və hərbi ekspertlər birmənalı rəy vermirlər. Bəziləri Rusiyanın apreldən sonra əvvəlki kimi Ermənistanı dəstəkləmədiyini, daha çox Azərbaycanla yaxın olduğunu iddia edirlər. Bəziləri isə Rusiyanın yenə də Ermənistanın yanında olduğunu bildirirlər.

Bəs əslində Rusiya kimin yanındadır?

Politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, tarixə nəzər saldıqda Rusiyanın həmişə Ermənistanın yanında olduğu açıq-aşkar görünür. Ermənilərin bu bölgəyə köçürülməsində də, bir dövlət kimi formalaşdırılmasında da Çar Rusiyasının, sonralar isə SSRİ-nin rolu olub. Azərbaycanın ikiye bölünməsinə də Rusiya xüsusi mənfi rol oynayıb. Bu mənfi rol Azərbaycan dövlətçiliyi-

nin süqutuna, torpaq itiklərinə gətirib çıxarıb. İndi də birmənalı olaraq söyləmək mümkündür ki, Rusiya buradakı xristian anklavını qorumaq missiyasını öz üzərinə götürüb, Ermənistanla həmişə dəstək verib, dəstək verməkdədir: "Azərbaycanın rayonlarının işğal olunması üçün Rusiyanın Ermənistanla hər cür dəstək verdiyi sirr deyil, Xocalı soyqırımını təkə ermənilər həyata keçirməyib. Son aprel döyüşlərində Azərbay-

can hərbiçiləri Dağlıq Qarabağ separatçılarının arteriyası olan Sərsəngi, Madagisi almaq üzrəydi. Ermənilərin köməyinə yenə Rusiya çatdı. Moskva imkan vermədi ki, əməliyyatlar davam etsin. Rusiya heç zaman müstəqil Azərbaycanın tərəfində olmayıb. İndiki Putin iqtidarı isə özünün bütün davranışları ilə Ermənistanın yanında olduğunu hər addımı ilə nümayiş etdirməkdədir. Aprel hadisələrindən sonra Rusiya Ermənistanı açıq surətdə müdafiə etməyə başladı. İllərdir Ermənistanla pulsuz silahlar göndərir. "İsgəndər-M" raketini ikinci ölkəyə satmaq beynəlxalq konvensiyalarla qadağandır. Amma bu yaxınlarda mə-

Qabil Hüseynli

lum oldu ki, Rusiya ümumi dəyəri iki milyard dollardan çox olan "İsgəndər-M" raketlərini Ermənistanla pul-suz verib".

Politoloq xatırladı ki, aprel əməliyyatlarından sonra Rusiya rəhbərliyi sülh danışıqlarının sürətləndirilməsi barədə vədlər vermişdi, prezident Putin

şəxsən bu məsələ məşğul olacağını vəd vermişdi. Sergey Lavrov isə "beş rayonun qaytarılması üçün erməniləri güclə razı sala bilməmişik" kimi bir ifadə işlətməmişdi. Amma aylar keçdi və bu gün başqa bir mənzərənin şahidi olmaq-

dayıq: "Danışıqlar prosesi sanki donub. Həmsədrlərin gəlib getməsi imitasiyadan başqa bir şey deyil. Rusiyadan isə səs-səmir çıxmır. Payızda danışıqlar prosesi özünü davam etdirir. Bu intensiv fazada Azərbaycanın Dağlıq Qarabağın hüduqlarından kənardakı işğalda olan rayonlarının mərhələ-mərhələ geriye qaytarılması prosesi başlamalı idi. Buna paralel surətdə Dağlıq Qarabağın statusu ilə bağlı müzakirələr də açılmalı idi. Amma bunların heç biri hələ baş verməyib. Silah balansında Azərbaycanın qa-

bağa çıxdığını, xüsusilə daha müasir silahlarla silahlandığını gören Rusiya son zamanlar Ermənistanla müasir silahlar verməkdədir. "İsgəndər"ləri də ona görə verdi ki, silah balansındakı fərqi aradan qaldırsın. Düzdür buna nail ola bilməyəcəklər, amma hər halda onların niyyəti bundan ibarətdir.

Rusiyanın baş naziri aprel hadisələrindən sonra Bakıya gələndə dedi ki, Ermənistan Rusiyanın strateji müttəfiqidir, Azərbaycan isə strateji tərəfdarıdır. Bu bəyanatın özü Rusiyanın kimin yanında olduğunu deyir. Rusiya Ermənistanla hava hücumundan müdafiə sistemlərini birgə qurur. Rusiya ilə Ermənistan birləşdirilmiş hərbi hissələr yaradırlar. Rusiya Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının Hərbi Akademiyasını İrəvanda yaradır.

Qarabağla bağlı proses Rusiyanın istədiyi kimi donmuş şəkildədir, danışıqlar prosesi demək olar ki, aparılmır. Daha nələr olmalıdır ki, Rusiyanın Ermənistanın yanında olduğunu deyək".

□ Etibar SEYİDAĞA

Amnistiyaya dönüşən Müsavat başqanının müavini Fərəc Kərimli oktyabrın 4-də azadlığa buraxılıb. Keçmiş vicdan məhbusunun həbs müddətinin başa çatmasına 10 ay qalırdı. Onunla həbsxanada keçirdiyi illər, gələcək planları və digər məsələlərlə bağlı söhbət etdik.

F.Kərimli partiya üçün həbsdən əvvəl çalışdığından da qat-qat yüksək fəaliyyət göstərəcəyini bildirdi: "Müsavatda müavinliyin iclasında iştirak etdim. Həbsdən əvvəlki müddətdən daha çox səylə çalışacam. Mübarizəmiz davam edir. Müsavatda fəaliyyətimi bundan sonra da davam etdirmək niyyətimdəyəm. Azadlığa çıxan kimi dostlarla görüşdüm, qərar-gaha gəldim. Müsavatda hər şeyin normal olduğunu şahidi oldum. Partiyanın fəaliyyətinə biz də əlimizdən gələnləni verəcəyik. Azərbaycanda mən həbs olunanda hansı vəziyyəti gördümsə, azadlığa çıxanda da eyni vəziyyəti gördüm. Hakimiyyət əvvəlki kimi qanunsuzluqlarını davam etdirir. Sentyabrın 26-də keçirilən referendum bunu bir daha sübut etdi. Azərbaycan müxalifəti əlində olan imkanlardan yetərincə istifadə edərək, referendumda öz etirazını bildirdi. 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində olanda informasiya əldə etmək çətin idi. Evlə danışanda müəyyən informasiyaları əldə edirdim. İndi çox çalışacam ki, köhnə xəbərləri oxuyum, həbsdə olduğum vaxt baş verənləri araşdırım. Buna böyük ehtiyac duyuram. Çünki həbsdə olduğum 2 il 4 ay ərzində gedən proseslərdən məlumatsız idim".

Başqan müavini referendum öncəsi Müsavat və Milli Şura arasında yaranan narazılığa da münasibət bildirdi: "Hesab etmirəm ki, Müsavat hansısa bir siyasi qüvvə ilə üz-üzə gəlsin, düşmənçilik etsin. Müsavat Milli Şuranın da mitinqini dəstəkləyirdi, hətta mitinqlərdə iştirak etdilər. Bundan sonra hakimiyyətə qarşı mübarizə apararıq. Biz tərəfdən narazılıq yaradacaq heç bir hərəkətə yol verilmədi, bundan sonra da verilməyəcək".

F.Kərimli azadlığa çıxacağına olan inamından da söz açdı: "Həbs müddətim azaldıldıktan sonra amnistiyaya verildi. Həmin vaxt 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində digər siyasi məhbus dostlarımla birlikdə idim. Amnistiyaya düşdüyümü biləndən sonra onlara dedim ki, amnistiyanın icrasının ilk günü mənə buraxmasalar, icra müddətinin son günlərinə qədər sax-

layacaqlar. Düşündüyüm kimi də oldu. Amma referendumdan sonra açığı inanmırdım ki, mənə azad edəcəklər. Həbsdə olduğum 2 il 4 ay vaxtımı alsa da, nələrsə də qazandırdı. Qazancım ondan ibarət oldu ki, tanınma imkanım oldu, xalq arasında nüfuzum qalxdı, xalqımız apardığımız mübarizəyə şahid oldu. İtirdiklərim isə ailəmlə bağlı

həbsxanada müraciətlərin olunmadığını da qeyd etdi: "13 və 14 sayılı "zon"larda olanda heç kəs müsavatçı kimi mənə deməyib ki əfv yazın. Çünki yazmayacağımızı bildirdilər".

Başqan müavini bir müddət 13 sayılı "zon"da birlikdə cəza çəkdiyi sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovla olan münasibətlərinə toxundu: "Əli

sayılı "zon"da cəza çəkən digər siyasi məhbuslar da var idi. Onlarla həbsxanada dostlaşdıq. Bir-birimiz daha yaxından tanıdıq. İlk Rüstəmzadə və Əbdül Əbilovun orada qalmaları mənə üzür. 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinə mən gətiriləndən bir müddət sonra AXCP üzvü Elvin Abdullayev də ora gətirildi. Onların yeri həbsxana de-

Həbsdən çıxan Fərəc Kərimli türmə yoldaşı Əli İnsanov haqda nələr dedi...

Müsavat başqanının müavini türmə həyatından danışdı; "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bir çox faktların üstünü açdı; o, həbsinə görə kimi ittiham etdi?

Fərəc Kərimli

oldu. Anam, atam insult keçirdilər, qardaşımı həbs elədi, o da ağır əməliyyat keçirdi. Maddi tərəfləri isə demirəm, çünki düzgün olmadı. Qardaşıma açıq şəkildə deyirdilər ki, mənə görə həbs olunub. Mənə də bu sözləri deyiblər. Qardaşım da bu ölkənin vətəndaşıdır. Onun da borcudur ki, ölkədə baş verən özbaşınalılara qarşı mübarizə aparsın. Bundan sonra da qardaşım siyasi fəaliyyətini artırıcaq. Həbsxanada ictimaiyyət tərəfindən olan dəstəyi arxamızda hiss etdik. Bizi həbsxanada güclü saxlayan da o dəstək oldu. Sizin qəzetiniz vasitəsilə bizi dəstəkləyən beynəlxalq təşkilatlara, mətbuata, siyasi partiyalara və ümumilikdə hər kəsə təşəkkür edirəm. O dəstək sayəsində biz həbsxanada güclü olduq. Çünki insan özünü belə hallarda daha güclü hiss edir".

Keçmiş vicdan məhbusu əfv yazmaq üçün ona

İnsanovla münasibətlərimiz yaxşı idi. Ona ağsaqqal kimi hörmətlə yanaşırdıq. Uzun müddət həbsdə qalan, siyasi məhbus kimi Əli İnsanov möhtəşəm insandır. Həbsxanada dustaqlar tərəfindən birmənalı hörmətlə yanaşılan şəxsdir. Onunla münasibətlərimiz daim normal oldu. O, akademik, dünyagörüşü yüksək olan bir şəxs idi. Bunun üçün də tez-tez onunla məsləhətləşirdik, müzakirələrimiz olurdu. Hər dəfə bizə məsləhətlər də verirdi, faydalana-sı insandır. Onun kimi bir insanı yaxından tanımağa, münasibətimin olmasına çox şad oldum. Onun həbsdə qalmasını heç istəməzdik, buna çox üzülürük. Onda heç vaxt ümitsizlik görmədim. Həmişə çox möhkəm oldu. Ona baxanda insan güc alırdı, çünki çox əzəmətli, meğrur görünür. Heç nəyə boyun əymədən məhbus həyatı yaşayırdı. Heç kəsə bir pisliyini də görmədik. Ondan başqa 13

sayılı "zon"da cəza çəkən digər siyasi məhbuslar da var idi. Onlarla həbsxanada dostlaşdıq. Bir-birimiz daha yaxından tanıdıq. İlk Rüstəmzadə və Əbdül Əbilovun orada qalmaları mənə üzür. 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinə mən gətiriləndən bir müddət sonra AXCP üzvü Elvin Abdullayev də ora gətirildi. Onların yeri həbsxana de-

Subay olan F.Kərimli şəxsi həyatından çox siyasetə geniş vaxt ayıracağını söylədi: "Hazırda bütün planım partiya ilə bağlıdır. Özümü Müsavatdakı fəaliyyətimə kökləmişəm. İndi qonaqlar çox gəlir, istər-istəməz aktiv fəaliyyətə keçmək olmur. Bu işləri yoluna qoyandan sonra tam fəaliyyətə başlayacam. Bu hakimiyyət müxalifətinə ağır zərbələr vurub. Nəticədə cəmiyyətdə qorxu hökm sürür. Bununla belə Müsavatda əhval-ruhiyyə yüksəkdir. Hər kəs mübarizəni davam etdirməkdə qərarlıdır".

Sonda müsahibimiz hazırda Almaniya mühacir həyatı yaşayan Tural Sadıqlının onun həbsində rolunun olması ilə bağlı məhkəmə dediklərini bir daha dilə gətirdi: "Azadlıqda olarkən sosial şəbəkələrdə işlətdiyim səhifələr, qruplar var idi. Fəaliyyətim hakimiyyətdən bu qrupları, səhifələri işlədinin tapılmasını tələb etdi. Həmin vaxt Tural Sadıqlı kimliyim, harada işlədiyim, ailəmə barədə status yazmışdı. Həmin statusu da özünün bir saytı var idi, orada yerləşdirmişdi. Ondan sonra iş yerimdən mənim e-maillərim izlənmədi. Yəqin bundan sonra ehtiyac yaransa, bu barədə yazı yazaram. Açıq, bu məsələnin çox üstünə getmək istəmirəm. Əsas olan odur ki, partiyada fəaliyyətimi davam etdirirəm. Bu dəqiqə mənə əsas maraqlandıran budur. Kimlərlə nə edib, öz işidir. Mən əsl dost olaraq, heç vaxt dost itirməmişəm. Əksinə yeni-yeni dostlar qazandım".

Xatırladaq ki, F.Kərimli 2014-cü il iyulun 23-də nar-kotik ittihamı ilə həbs edilmişdi.

□ C.ABBASLI

Nemət Pənahlı Türkiyəyə niyə gedib?

O, üzləşdiyi həyatı problemləri yoluna qoymağa çalışdığını dedi

Azərbaycan Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri, milli azadlıq hərəkatının öncül ismlərindən olan Nemət Pənahlının maddi problemlər yaşadığı barədə xəbər vermişdik. Keçmiş siyasi məhbus övladlarının təhsil haqlarını ödəyə bilmir. Bu səbəbdən partiya sədrinin övladları təhsillərini yarımçıq dayandırmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalıblar.

Bu barədə ilk dəfə N.Pənahlının özü "Yeni Müsavat"ın 24 sentyabr sayında gedən müsahibəsində məlumat verib. O, həbsdən çıxdıqdan sonra yaşadığı maddi problemlərlə bağlı bunları deyib: "6 övladım var. Böyük övladım magistraturaya qəbul olub, onun ödənişini keçirməliyəm, amma keçirə bilmirəm. Oğlum Orxanın iki illik ödənişi qalıb. İndi universitetin axırncı kursunda oxuyur, amma ödəniş edə bilmirəm. Üç övladım Atatürk Liseyində oxuyur. Bu həftə qərar çıxıb ki, lisey pulluya keçib. Hər şagird üçün 1700 manat ödəniş olmalıdır. Bugünkü ailəmin durumu ilə bunu ödəmək qeyri-mümkündür. Uşaqlarımı oradan çıxarmağa məcburam. Həm şəxsi, həm də səhhətimlə bağlı problemlər həddindən artıq çoxdur".

N.Pənahlı qəzetimizə açıqlamasında problemlərinin hələ davam etdiyini söylədi: "Azadlığa çıxdıqdan sonra dost-tanışların nə problemləri varsa mənə üz tuturlar. Onları yaxşı anlayıram. Bizim ad-sanımıza görə düşünürlər ki, bütün problemləri həll edə bilərik. Yaxınlarda yaxın bir adamın Türkiyədə problemi yarandı. Təəvvür edin ki, məcbur qalıb ora getdim. Təzə ölkəyə qayıtmışam. Orada siyasi yöndə görüşlərim olmadı. Amma unutmaq olmaz ki, bizim aldığımız nəfəs də siyasetlə bağlıdır. Çünki yaşadığımız həyat siyaset-siz mümkün deyil. Türkiyə siyasetinə heç vaxt qarışmamışam. Hansı qurumun üzvü olmasından asılı olmayaraq, hər kəsə türk vətəndaşı kimi baxırıq. Ora da siyaset məqsədilə getməmişdim. Övladların problemləri ilə bağlı nəticə nə olacaq bilmirəm. Bezi yerlərdən söz veriblər ki, problemlər həll olunacaq. Açıq, dostların çətinlikləri bizə öz problemlərimizi unutturub. Oğlum Orxanın iki illik təhsil haqqını ödəyə bilməsəm də, hələ ki imtahanlara buraxılıb. Ödəniş olmayan-da universitetdən çıxılır. Qızım Xatirə magistraturaya qəbul olub. Bilirsiniz ki, ödəniş olmadan təhsilə başlamaq olmur. Amma sağ olsunlar, yüz manat ödəməklə hələ ki, bu problemi bir qədər dayandıra bildik. Cəmiyyət arasında çox şükür ki, hörmətimiz hələ itməyib. Şəxsi nüfuzuma görə cəmiyyət hörmət etməyə çalışır. İmkan daxilində problemlərimi yoluna qoymağa çalışıram. Orta məktəbdə oxuyan Güney, Ərtoğrul və Oğuzxanın məsələsi ilə bağlı hələ ora getməmişəm. Onların oxuduqları Atatürk Liseyi Türk Dünyası Araşdırmaları Vəqfinin məktəbidir. Turan Yazgan ona rəhbərlik edirdi. Onun Əbülfəz bəylə çox yaxın münasibətləri olub. Əbülfəz bəy hakimiyyətdən gedəndən sonra o məktəb bağlanmışdı. O zaman Turan Yazgan mənə tapdı Onunla 90-cı illərdən münasibətlərimiz var idi. Türk dünyası üçün çalışan bir şəxs idi. O vaxt imkanlarımdan istifadə edib, həmin məktəbin bağlanması imkan vermədim. Heydər Əliyevlə danışığımdan sonra onu inandırma bildim ki, Turan Yazgan türk dünyası üçün çalışır. Bildirdim ki, kimin hakimiyyətdə olmasından asılı olmayaraq, Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri pozula bilməz. Türkiyədə hazırda çoxsaylı millətçi dostlarımız var. Övladlarının orta məktəbdə üzləşdikləri problemləri onlara da dedim. Əminəm ki, onlar məsələni həll edəcəklər. İnanıram ki, övladlarını məktəbdən çıxarsınlar. Bunun həm siyasi, həm də mənəvi nəticələri ola bilər. Allahın köməkliyi ilə problemlərimi həll edəcəm. Həyatım boyu heç vaxt problemlərimi ictimailəşdirməmişəm. Sadəcə mətbuat çox gündəmdə saxladı. Həbsdə olduğum vaxt Şamaxının Avaxıl kəndində olan 9 hektar torpaq sahəmi bələdiyyə sədri satıb. Bütün bunların hamısını həll edəcəm".

□ CAVANŞİR

Tarix dərəsi

Samir SARI

Dünyanın gələcəndə iki mövzu vardı - tarixə ekskurslar və müəllimlər.

İkincilərlə bağlı məsələ aydındır - peşə bayramları günü idi, bir də bu yaxınlarda referendumda fəallıq göstəriblər deyərək gündəmdədirlər.

Amma ikinci məsələ aydın səmada çaxan şimşək kimi qəfildən aktuallaşdı, hazırda bir xeyli adam bu mövzuda danışır, yazır, xalq da oxuyur.

Bu yazıda həm müəllimlərdən, həm də tarixdən bəhs edəcəm.

Biz də orta məktəb oxumuşuq, bizim də müəllimlərimiz olub. Bugünkü prizmadan baxanda qısaca şəkildə onu deyə bilərəm ki, bizim müəllimlərimiz qızıl-brilliant olublar. Hərçənd biz o vaxt onların qədrini bilməmişik, hərədən sözlərinə qulaq asmamışıq, bəzən şuluqluq eləmişik və açığı, böyük səhv eləmişik. Hər dəfə rastlaşanda xeyli üzrxahlıq, minnətdarlıq edirdəm, amma onlar da deyirlər, indiki şagirdlərə baxanda, siz qızıl kimi uşaqlardınız.

Başqa müəllimlər kimi, tarix müəllimlərimiz də yaxşıydı, bizdə fənnə maraqlı oymuşdılar. Biz də tarix dərəsini yaxşı oxuyurduq. Əla oxuyanlarımız da vardı. Məsələn, sinfimdə, adını çəkmək istəmədiyim (oxuyar, xətrinə dəyər) bir şagird vardı, tarix dərəsi keçdiyimiz müddətdə bir dəfə də olsun dərəyə hazırlanmış gəlmədi. Həmişə "5" alırdı. Yalnız bir dəfə o, lövhə qabağında hıqqandı, belə məlum oldu ki, dərəsinə "5"lik bilmir, amma müəllimimiz yenə də ona "əla" verdi.

Hamımız elə bilirdik ki, o, tarixçi olacaq. Əgər doğrudan da sinif yoldaşımız tarixçi olsaydı, əmin edərəm ki, Şah İsmayılı Fazil Mustafadan mətanətlə müdafiə edərdi. İntəhası, sinif yoldaşımız birinci il tarix fakültəsinə girə bilmədi, əsgərliyə getdi, qayıdandan sonra Kənd Təsərrüfatı İnstitutuna daxil oldu, baytar həkimi oldu, öz ixtisası üzrə bir-iki il işlədi, dünya tərsinə döndü, o da alverlə məşğul olmağa başladı. Əgər nə vaxtsa bazarda bir kartof-soğan satan adamı tarixdən, ədəbiyyatdan, fəlsəfədən akademik səviyyədə qızıl xırdayalan görsəniz, bilin ki, o, mənim sinif yoldaşıdır.

Onu da deyim ki, biz şagird olanda Şah İsmayılı hökmdar kimi yox, əsasən şair Xətai kimi tanıyırdıq. Elə bilirdik ki, şair boş vaxtlarında dövlət işləri də məşğul olub, ilham pərisi gəlməyəndə hərbi yürüşlərə-filana gedib. Yeni sovet dövlətinin kitablarında Şah İsmayılı bizə belə tanıdılırdı. Əslində heç bizə Azərbaycan tarixi keçmirdilər, "Qədim dünya tarixi", "Orta əsrlər tarixi", "Avropa ölkələrinin tarixi", "SSRİ tarixi" keçirdik. Ona görə də İtalyan Cüppe Qaribaldini tanıyırdıq, amma Uzun Həsəni tanıyırdıq, macar Şandor Petefinin həyat və yaradıcılığı öyrənirdik, Şah Təmasibin həyatını öyrənirdik, Cənubi Amerikada tarix yazan "qul oğlu qul" (ifadə sinif yoldaşlarımızdan birinə aiddir) Simon Bolivarın kim olduğunu bilirdik, Fətəli şah Qacarın kim olduğunu bilirdik. Ağa Məhəmməd şah Qacarı isə "Vaqif" dramından, klassik şairimizlə söz güleşdirdiyinə görə tanıyırdıq.

İndi dövrən xeyli dəyişib və oxuyub görürük ki, tarix çox geniş, hədudsuz, zırlı elmdir. Tarixdə nələrlə olub, nələrlə.

Kitab oxumaqdan söz düşəndə bəzən məşhur filmdən iqtibas edərək dediyimiz "Tarixi-Nadiri yarıyadək oxumaq" söhbəti var ha, o məsələdə də yanılmışıq. Elə çıxırdı ki, "Tarixi-Nadiri" iki səhifəlik kitabdır. Mən şəxsən "Nadiri şah" kitabını (Lokkartin yazdığı, Nəriman Əbdürrəhmanlının tərcümə etdiyi əsəri) axıra qədər oxumuşam, heç bilirsiniz, neçə səhifədir? 500 səhifə. Kitabda Nadiri şahın hakimiyyətə gəlməsindən, Osmanlı dövləti ilə münasibətlərindən, hərbi yürüşlərindən tutmuş oğlu Rzaqulunun gözüne mil çəkdirməsinə qədər hər şey var. Oxu, oxu, bitmir.

Bu, hələ bir hökmdarın həyatıdır. Tarixdə isə minlərlə hökmdar olub, onların hərəsinin həyatına aid bir kitab oxusaq, ömür çatmaz. Təkcə ABŞ prezidenti Con Kennediyə sui-qəsdə bağlı yüzdən artıq kitab var. Ona görə də bizim tarix haqqında bilgimiz təxminən bir pive parçısı qədər olar. Yəni tarix elmi Xəzər boydadır, ondan götürdüyümüz isə bir parça.

Bu baxımdan qorxuram ki, bu gün tarix mövzusunda girdiyimiz polemika bir az da uzansın və biz ellikcə o "Xəzər" də batıb boğulaq.

Türkiyənin Rusiya ilə yaxınlaşmasının ardından qaradaş ölkənin Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzvlüyü məsələsi də gündəmdədir. Hətta Türkiyənin rəsmi dairələrində bunun mümkünlüyü haqqında müzakirələr gedir. Türkiyədə iqtidara yaxınlığı ilə tanınan televiziya kanallarında açıq müzakirələrdə də bu ölkənin Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzvlüyü məsələsi gündəmdədir. Türkiyə ilə birlikdə Azərbaycanın da bu birliyə qatılması variantı da müzakirə olunur.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Qarabağ problemi həll olunarsa, həm Azərbaycanın, həm də Türkiyənin Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzvlüyü gerçəkləşə bilər: "Onsuz da Türkiyə getdikcə Qərbdən uzaqlaşır. Türkiyənin həm ABŞ, həm də Avropa Birliyi ilə münasibətlərində xeyli problemlər var ki, bu da göz qarşısındadır. Digər tərəfdən, Türkiyə Rusiya ilə barışıqdan sonra çox isti münasibətlər qurulub. Oktyabrın 10-da Putinin

Azərbaycan torpaqlarının işğal faktına son qoyulmasıdır. Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov dəfələrlə rəsmi Moskvaya deyib ki, Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi Birliyinə qoşulması mümkündür".

Politoloq bunun üçün Ermənistanla münasibətlərin düzəlməsini vacib şərt hesab edir: "Ancaq bu birlikdə Ermənistan da var. Türkiyənin Ermənistanla münasibətləri yoxdur. Azərbaycan da bu ölkə ilə müharibə vəziyyətindədir. Belə olan halda iqtisadi əməkdaşlıq necə

müttəfiq olmaq istəyirsə, bu iki ölkənin Avrasiya İqtisadi Birliyinə qatılmağını istəyirsə, özü addım atmalıdır. Əks halda bu deyilənlər elə söz olaraq qalacaq".

Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlük məsələsinə gəlinə, Elxan Şahinoğlu AB ilə Türkiyə arasındakı problemləri xatırladı: "Avropa Birliyi ilə münasibətlərdə onsuz da çoxlu suallar var. Avropa Birliyi Türkiyəni üzvlüyə qəbul etmir, miqrant məsələsi əvəzində viza məsələsinə həll etməyə söz vermişdi, ancaq etmədi. Avropa Birliyi Türkiyə

Türkiyə Avrasiya Birliyinə qoşula bilər - bir şərtlə...

Ekspert: "Qərar verməli olan tərəf Rusiyadır, Moskva Türkiyə və Azərbaycanla müttəfiq olmaq istəyirsə..."

Görünən odur ki, Avropa Birliyinə üzv olmağa nail olmayan Türkiyə Avrasiya İttifaqını hədəf götürüb. Bəzi siyasətçilər isə bu birliyə üzvlüyü həm Türkiyə, həm də Azərbaycan üçün qeyri-məqbul hesab edir. Bu barədə "Yeni Müsavat" qəzetinə danışan **Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə** qeyd etdi ki, Avrasiya İttifaqına qoşulmaq Azərbaycan üçün fəlakətdir: "Dünyada bir qədər fərqli mənzərə yaransa, Rusiya ilk fürsətdə Azərbaycanın müstəqilliyini boğmaqla keçmiş SSRİ-nin fərqli bir şəkildə qurmağa çalışacaq. Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına qoşulması fəlakət olduğu kimi, Türkiyənin qoşulması da ona ciddi problemlər yaradacaq. Hələ 70-ci illərdə PKK-nı yaradan, Yaxın Şərqdə bu prosesləri sürətləndirən Rusiya olub. Rusiya yenə də həmin variantlardan istifadə edəcək. Harada konfliktlər, etnik, milli separatizm varsa, Rusiya onlara dəstək verməyə çalışacaq və ölkəni nəzarətdə saxlamağın alternativ yollarını tapmadığı üçün məhz bu variantlardan istifadə edib Türkiyəni hər zaman özündən asılı vəziyyətdə saxlayacaq. NATO üzvü olan bir ölkənin Avrasiya İttifaqına üzv olması ciddi səsəlmə və ümumiyyətlə, müzakirə mövzusu deyil. Hesab etmirəm ki, bunlar ciddi şəkildə Türkiyənin siyasi kursunu dəyişən məsələlərdir. Hər halda çalışırlar ki, müttəfiq olduğu və müttəfiqliyində zədələr aldığı dövlətlərlə münasibətdə onları düşündürən siyasət sərğiləsinlər".

Türkiyəyə səfəri planlaşdırılır. Bu səfər çərçivəsində iki-tərəfli görüşlər, o cümlədən "Türk axını" sazişinin imzalanması da gözlənilir. Yalnız Suriya məsələsində Türkiyə ilə Rusiya arasında fikir ayrılığı var. Ancaq orada da müəyyən qədər əməkdaşlıq mümkündür. Yeni Türkiyənin Amerika və Avropa Birliyi ilə münasibətlərindəki ciddi problemlər Rusiya ilə münasibətlərində yoxdur. Çalışırlar ki, iqtisadi münasibətləri genişləndirsinlər, siyasi müstəvidə də dialoqu genişləndirsinlər. Avrasiya İqtisadi Birliyinə gəlinə, prezident Rəcəb Tayyib Ərdوغان da daxil olmaqla, Türkiyəli rəsmilər, ara-sıra bu ittifaqa qoşula biləcəklərinə dair dolaylı mesajlar verirlər. Azərbaycandan da Moskvağa belə mesajlar göndərilir. Ancaq bunun əsas şərti Dağlıq Qarabağ munaqişəsinin həllidir,

ola bilər? Aydındır ki, Ermənistan Azərbaycan və Türkiyə ilə barışmalıdır. Barışıqın yolu isə işğal altındakı torpaqların boşaldılmasından keçir. Mən düşünürəm ki, hətta türkiyəli rəsmilər Türkiyənin Avrasiya İqtisadi Birliyinə qoşulması ehtimalını səsləndirərsələr də, Rusiya prezidenti ilə görüşdə mütləq şəkildə Dağlıq Qarabağ məsələsinə toxunulmalıdır. Çünki Qarabağ məsələsi həll olunmadan nə Türkiyənin, nə də Azərbaycanın bu ittifaqa üzv olması gözlənilmir. Türkiyədə gedən müzakirələr sadəcə, Kremlə ötürülən mesajlardır ki, biz Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzv ola bilərik, amma izin də yerinə yetirəcəyiniz bəzi şərtlər var. Daim Bakıdan və Ankaradan Moskvaya bu mesajlar göndərilir. Qərar verməli olan tərəf Rusiyadır. Əgər Rusiya bölgədə sülh istəyirsə, Türkiyə və Azərbaycanla

yə-Rusiya yaxınlaşmasına inanmır. Çünki AB-nin əlində Türkiyəyə təsir edəcək alətlər yoxdur. Bütün problemlərin həlli Dağlıq Qarabağın üstündədir. İşğal faktına son qoyulsa, Azərbaycanla Ermənistan arasında kommunikasiya xətləri açılsa, Türkiyə ilə münasibətlər qurulsa, bu çərçivədə Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzv olmaq olar. Bu həm Rusiyanın, həm də Cənubi Qafqaz ölkələrinin xeyrinədir. Bu, o demək deyil ki, Avropa Birliyinə bənzər struktur yaranacaq, inteqrasiya o həddə inkişaf edəcək ki, bu ölkələr çiçəklənəcək. Avrasiya İqtisadi Birliyi indi də var, ancaq ən yaxın müttəfiq olan Rusiya və Belarus arasında da problem yaşanır. Yəni bu o demək deyil ki, Azərbaycan və Türkiyə Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzv olarsa, Rusiya ilə daha yaxın olacaq".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Apreldəki 4 günlük müharibədən 6 ay ötdü. Son hərbi eskalasiya unikal bir şans yaratmışdı ki, vasitəçi dövlətlər - ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri, nəhayət, vəziyyətin kritikliyini nəzərə alıb status-kvo-nu dəyişməyə çalışsın, illərdir dalanda olan sülh danışıqlarında sığrayışı təmin edə biləcəklər. Belə bir sülh sığrayışı isə konflikt zonasında böyük müharibəni önləmək üçün əsas şərtidir.

Əfsus ki, növbəti unikal şans da əldən buraxıldı. Öncə Qarabağ məsələsində müəyyən diplomatik fəallıq müşahidə olunsaydı, az sonra hər şey köhnə, heç bir sülh perspektivi vəd etməyən axarına qayıtdı, status-kvo dəyişməz qaldı. Bu da o anlama gəlir ki, müharibə riski təzədən gündəmə qayıdıb.

Ötən altı ayda Qarabağ mövzusunda cəmi iki mühüm, yadda qalan olay baş verdi - ABŞ, Rusiya və Fransa xarici siyasət idarələri başçılarının da qatıldığı prezidentlərin may Vyana görüşü və Vladimir Putinin təşəbbüskarlığı ilə reallaşan prezidentlərin Sank-Pe-

Aprel döyüşçülərinin bir qrupu ehtiyata buraxıldı

Həqiqi hərbi xidmətdə olan aprel döyüşçülərinin iştirakçılarından bir qrupu ehtiyata buraxılıb. Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumata görə, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan vətəndaşlarının "2016-cı il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında" 9 sentyabr 2016-cı il tarixli Sərəncamının icrası Silahlı Qüvvələrdə davam edir.

Tərtər şəhərinin mərkəzindəki Heydər Əliyev meydanında "Vətənə nümünəvi xidmətə görə sağ ol!" deyəli altında keçirilən tədbirdə yüzlərlə rayon sakini, veteran, ictimaiyyət nümayəndələri və məktəblilər cəbhə bölgəsində əsgəri borcunu şərəflə yerinə yetirərək ehtiyata buraxılan müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularından bir qrupunu təntənə ilə yola salıblar.

Son illərdə ordumuzun maddi-texniki bazası daha da təkmilləşdirilib, yeni silahlar, döyüş texnikaları, zenit-raket kompleksləri, artilleriya qurğuları, təyyarə və helikopterlər alınmış və düşməni susdurmaq üçün həm silah-texnika, həm də şəxsi heyət sarıdan kifayət qədər qüvvəmiz vardır. Hər şeydən öncə şəxsi heyətin döyüş ruhu, mənəvi-psixoloji hazırlığı, vətənpərvərlik hissəsinin yüksək olması və hamının bir amal uğrunda, bir bayraq altında birləşməsidir.

Tədbirə toplaşanlar milli musiqimizin sədaları altında əsgərlərlə bir yerdə rəqs edib, onları böyük qələbəliklə doğma el-obalarına yola salıblar.

Qarabağ

tan ərazisində olub, amma bu, Azərbaycan ordusunun blits-hərbi uğuruna mane olmayıb. Demək, Ermənistan ərazisindəki heç də bütün döyüş sistemlərinin ixtiyarı İrəvanın əlində deyil. Başqa yandan, Rusiya həmin silahlardan Azərbaycana da verə bilər - ancaq dünya bazarı qiymətinə.

"Yəqin ki, Rusiya Azərbaycana da "İsgəndər" satacaq". Bu fikir Gürcüstanda nəşr olunan "Arsenal" hərbi-analitik jurnalının məqaləsində yer alır (Virtualaz.org). "Kremlin indiyə qədər "İsgəndər" operativ-taktiki raketlərini heç kime

Sülh ritorikası yerini yenidən hərbi ritorikaya verir - səbəb

Apreldəki 4 günlük müharibənin yaratdığı diplomatik fürsətin əldən buraxılması nə vəd edir? Prezidentlərin növbəti görüşünün ilin sonunadək baş tutmaya bilər, əgər...; **rəsmi Bakıdan Kerrinin bədbin Qarabağ açıqlamasına reaksiya: "Bu, ABŞ-in öz üzərinə götürdüyü missiyadan yayınmaq cəhdidir"**

terburq görüşü. Artıq aydındır ki, bu görüşlər də real nizamlaşma üçün ola bilməyib.

Hər gah, bu arada Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik prezidentlərin növbəti görüşünün tezliklə baş tutacağına ümid etdiyini bildirib. Diplomat bununla bağlı müzakirələrin və hazırlıqların gücləndirildiyini də qeyd edib. Ancaq bu qəbildən daha bir görüş nəyi dəyişəcək, əgər belə görüşlərdə münaqişə tərəflərinə, münaqişənin özünə, Azərbaycan torpaqlarının işğalı faktına yanaşma, münasibət dəyişməyəcəksə, görüşün yekunu kimi yenə də şablon və növbəti bəyanatlar qəbul ediləcəksə?

Təəssüf ki, növbəti görüşün də bu xüsusda əvvəlkilərdən kardinal fərqlənməyəcəyinə inam daha güclüdür. Əgər aprel insidenti də vasitəçilərin köhnə, faktiki surətdə destruktiv yanaşmasını dəyişə bilmədisə, indi - işğalçı Ermənistanın təzədən özünü arxayın hiss etdiyi zamanda bu, ümumiyyətlə, real görünür.

Yeri gəlmişkən, Ceyms Uorlikdən cəmi bir neçə gün öncə ABŞ-in dövlət katibi Con Kerri indiki mərhələdə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin qeyri-mümkün olduğunu, "Ermənistan və Azərbaycan rəhbərlərinin həllə hazır olmadığını" iddia etmişdi. Xarici İşlər Nazirliyinin ardınca dünən

Azərbaycanın Prezident Administrasiyasından da bu açıqlamaya reaksiya gəlib.

"ABŞ Dövlət katibi Con Kerrinin Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı səsləndirdiyi "liderlər buna hazır deyillər" açıqlaması bizdə təəssüf hissi doğurur və məyusedicidir. Bunun Azərbaycan prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov Xəzər-Xəbər-ə açıqlamasında deyib. Dövlət rəsmisi bildirib ki, belə bir açıqlama ABŞ-in münaqişənin həllində üzərinə götürdüyü missiyaya uyğun deyil: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesində ABŞ üzərinə müəyyən öhdəliklər götürüb. Bu öhdəliklər ilk növbədə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü kimi qurumun çıxardığı 4 qətnamənin icrasına inam daha güclüdür. Əgər aprel insidenti də vasitəçilərin köhnə, faktiki surətdə destruktiv yanaşmasını dəyişə bilmədisə, indi - işğalçı Ermənistanın təzədən özünü arxayın hiss etdiyi zamanda bu, ümumiyyətlə, real görünür."

Əli Həsənov onun da deyib ki, Kerrinin açıqlaması bu statuslara ziddir: "Bu, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı öz üzərinə götürdükləri öhdəlikdən və bu öhdəliyin məsuliyyətindən müəyyən mənada boyun qaçırmaqdır. Məsuliyyəti münaqişə tərəflərinin liderlərinin üzərinə atmaqdan başqa bir şey deyil. Bu, yolverilməzdir. Yolverilməzdir ona görə ki, beynəlxalq hüquq norması var. Bey-

nəlxalq hüquq normasına dövlətlərin əməl etməsinə məcbur edən beynəlxalq hüququn çərçivəsi var".

Qayıdaq prezidentlərin növbəti görüşünün mümkünlüyü məsələsində. Bütün hallarda çətin ki, rəsmi Bakı nəticəsiz görüşlərin davam etdirilməsində maraqlı görünsün. Bu mənada ən azından ilin sonunadək daha bir görüşün reallaşması məntiqli görünür - təbii ki, əgər möcüzə baş verməsə, həmsədrlər ənənəvi mövqelərində pozitiv dönüş ələməsə.

Bəs bundan sonrakı gələnlər necə qiymətləndirilir?

Təbii ki, sülh danışıqlarının, diplomatik səylərin effekti, səmərəliliyi azaldıqca müharibə, silahlanma amili yenidən önə keçəcək. Ələlxüsus da ərazilərinin 20%-i on illərdir işğal altında olan Azərbaycan öz hərbi potensialını daha da artırmağa davam edəcək. Demək, regionda silahlanma yarışını da güclənəcək.

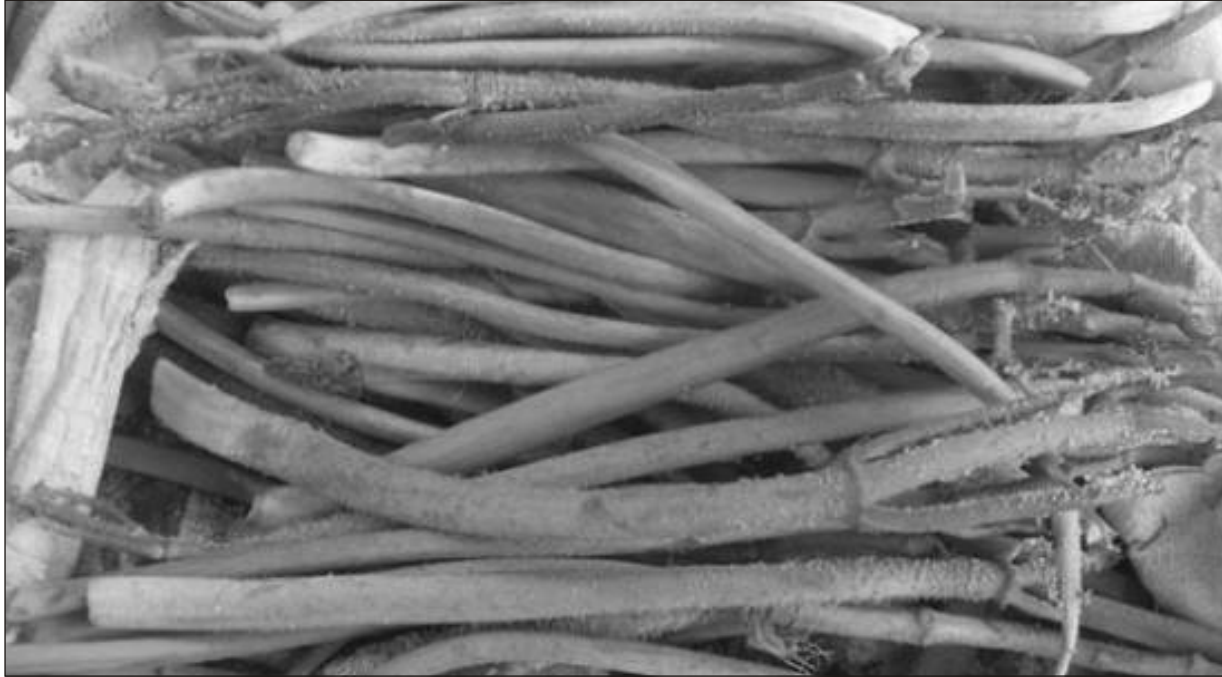
Bu yarışda şübhəsiz ki, Ermənistanın Azərbaycanla ayaqlaşması mümkünsüzdür. İşğalçı ölkə yalnız Rusiyanın güzəştə və ya icarəyə verə biləcəyi silahlara ümid edə bilər. Necə ki, "İsgəndər" raket kompleksləri ilə bağlı qalmaqalda bu, özünü göstərdi. Ancaq hərbi analitiklərə görə, həmin raket kompleksləri aprel döyüşləri zamanı da Ermənistan

satmadığı bir vaxtda bu silahların Ermənistanda nümayiş oluması regiondakı hərbi-siyasi vəziyyəti daha da gərginləşdirib" - jurnal qeyd edir.

Məqalədə daha sonra deyilir ki, bu raketlərin Rusiya tərəfindən Ermənistana verilməsi apreləki dörd günlük müharibə zamanı Azərbaycan ordusunun İsraildən aldığı müasir idarəolunan raketlərlə erməni ordusunun zirehli texnikasına dəqiq zərbələr endirməsinin nəticələrindən irəli gəlir. "Aprel döyüşləri erməni generalitetinin ciddi səhvlərini üzə çıxarmaqla yanaşı, Kremlin neytral mövqeyi ilə də yadda qaldı, bu isə Ermənistan əhalisində kəskin anti-Rusiya əhvalı yaratdı. Görünür Rusiya Ermənistanda öz nüfuzunu qorumaq üçün İrəvana bahalı "İsgəndər" komplekslərini verib. Lakin istisna deyil ki, bu sövdələşmədə həm də uzaqgedən məqsədlər var. Yəqin Azərbaycan da "İsgəndər" almaq istəyəcək, ancaq Rusiya Bakıya bu operativ-taktiki raket komplekslərini dünya bazarı qiymətlərinə satacaq", - deyər jurnal vurğulayıb.

Beləliklə, qarşıdakı aylarda Dağlıq Qarabağ məsələsi kontekstində sülh ritorikasıdan daha çox, hərbi ritorikanın, silahlanma mövzusunun aktual olacağını söyləmək üçün əsaslar kifayət qədər ciddidir.

Xərçəngi iki gündə sağaldan dərman tapıldığı iddia edilir

ABS-də aparılan bir araşdırma nəticəsində məlum olub ki, Anadoluda rast gəlinən işgın adlı tərəvəz (onun hansı tərəvəz olması barədə təxminlər və müzakirələrlə yazının sonunda tanış olacaqsız-müəllif) xərçəng hüceyrələrinin inkişafını dayandırır. Amerikanın Atlanta Universitetində iki mərhələ halında aparılan təcrübələr siçanlar üzərində gerçəkləşdirilib.

İşgın bitkisinin siya edilmiş bir növü də şiş-
 "parietin" adlı qırmızı piq-
 mentlər xərçəng hüceyrə-
 lərinə ineksiya edilib və
 lərini ineksiya edilib və
 təkə iki gün içində xər-
 çəng hüceyrələrinin yarısı
 çəng hüceyrələrinin yarısı
 çəng hüceyrələrinin yarısı
 çəng hüceyrələrinin yarısı

Piqmentlərin modifikasi-
 nının bir neçə il içində xər-

çəng müalicəsində istifadə
 olunacağını deyir. Hər ne
 qədər bitki ilə bağlı həyata
 keçirilən təcrübələrin nəti-
 cəsi müsbət olsa da, onun
 dərmana çevrilməsi üçün
 bir çox yeni araşdırmalar
 aparılmalıdır.

Bitki haqqında əldə
 edilən kəşf nəticələri bö-
 yük bir həyəcan yaradıb.
 İngiltərənin "Daily
 Express" qəzetində "İşgın
 həyatımızı xilas edə bilər"
 başlığı ilə yayılan xəbər
 dünya mediasında böyük
 səs-küy doğurub.

Quzuqulağı fəsiləsindən olan bu bitkinin latın dilində adı "Rheum ribes"dir. Bitki Anadoluda bölgələrdən asılı olaraq işgın, aşgın, eşkin, eşgin, içgün, içkin, uçgun, uçkun, uşgun və uşkun adları ilə tanınır. İşgın isti və subtropik bölgələrdə yetişir. Tozlanması külək vasitəsilə baş tutur və tibbi bitkilər sinfinə girdiyi üçün farmakoloji araşdırmalarda da sıx-sıx istifadə olunur. Çiy olaraq yeyilir, amma yağ-

da, yumurtada qızartması da olur və turşusu hazırlanır.

Bitkinin Azərbaycan versiyasındakı adı isə ciddi müzakirələrə səbəb oldu. Sosial şəbəkədə gedən müzakirələrdə bu bitkini daha çox çəşir adlandırılanlar oldu. Onun yazda bitdiyini, daha çox Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən, Naxçıvan tərəflərdə çox populyar olduğunu deyənlər oldu. Bitkinin yığılma dövrü də yaz mövsümüdür. Sosial şəbəkə istifadəçiləri bildirdilər ki, hal hazırda bu bitkinin tutmasını qoyurlar. Özəliyi isə odur ki, turşu bankası açıldıqdan bir günə qədər rəngini dəyişməməli, yəni, qaralıb göyerməməlidir.

Versiyalardan biri isə bitkinin adının uşqun olması ilə bağlıdır. Ona latınca "Rheum ribes" deyildi-yi, Azərbaycan elmində isə "Qarağat rəvəndi" adlandırıldığı yayılan bilgilər arasındadır.

□ SEVİNC

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə diünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün diünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərminsiz müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Təbib Darya xanım

Onurğa yırtığı, osteoxandroz, sağalmaz yaralar, yanıklar, uzun müddət yataqdan sonra əmələ gələn yaralar, diabetdə trafik xoralar, varikoz genişlənmələr və digər xəstəlikləri cərrahi müdaxiləsiz, xüsusi məlhəmlərlə və xüsusi metodika ilə inyeksiyalarla müalicə edirəm.

Tel: 051- 634- 40-01

Toy karvanında "Porsche"ni tərsinə sürən avtoş tutuldu

Bakıda toy karvanında təhlükəli hərəkətlər edən sürücü saxlanılıb. Avtosfer.az bildirir ki, həmin sürücünün adı Rəhmandır. Onun idarə etdiyi "Porsche" markalı avtomobil iki gün öncə gecə Bakıda yol polisi tərəfindən saxlanılıb. Avtomobil cərimə meydançasına, sürücü isə polis bölməsinə aparılıb.

Oktyabrın 5-də isə həmin sürücüyə avtoxuliqanlıq etdiyinə görə inzibati həbs cəzası verilməsi üçün sənədlər məhkəməyə göndərilib.

Bakıda toy karvanında avtoxuliqanlıq edən sürücüyə inzibati həbs cəzası verilib. Avtosfer.az-ın Bakı şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsindən əldə etdiyi məlumata görə, 1991-ci il təvəllüdü İbrahimov Rəhman Faiq oğlu bu gün Nərimanov rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 20 gün inzibati həbs cəzasına məhkum edilib. Bundan əlavə, onun sürücülük hüququ 1 il müddətinə məhdudlaşdırılıb.

Saxlanılan zaman yol rəhbərləri sürücüdən "Zadni Rəhman" adlı "avtoş" sənədi?" - deyə soruşublar. Sürücü isə maraqlı cavab verib: "Adım Rəhmandır. Zadnisiz".

Qeyd edək ki, sosial şəbəkələrdə oktyabrın 3-də yayılan videonun nə vaxt çəkildiyi bilinməsə də, hadisənin Təhsil Nazirliyi tərəfdən Heydər Əliyev prospektinə çıxan körpüdə baş verdiyi bildirilir. Toy karvanında hərəkət edən "Porsche" markalı avtomobilin tərsinə hərəkət etməsi görünənləri təəcübləndirib. Sürücü avtomobilini bir neçə dəqiqə bu cür idarə edib. "Avtoşluq" edən sürücünü kameraya çəkən yaxını onu "Zadni Rəhman" kimi təqdim edib.

Çəkilişi aparən şəxs "Oğlanlar var, şərait yoxdur" deyib.

Bakı şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin bölmə rəisi Vaqif Əsədov bildirib ki, Nərimanov rayon Məhkəməsi ədalətli qərar verməklə həmin oğlana "şərait" yaratmış oldu...

Məsciddə namaz qılmağa gələn şəxsin cibindən 3 500 manat oğurlandı

Azərbaycanda məsciddə ibadət edən şəxsdən oğurluq edilib. "Report" un hüquq-mühafizə orqanlarından əldə etdiyi məlumata görə, hadisə Xirdalan şəhərində yerləşən Cümə məscidində qeydə alınıb.

Həmin məsciddə ibadət edən Məmmədov İlham Cəmil oğlunun üzərindəki gödəkçənin cibindən 3 500 manat pul oğurlanıb.

Abşeron Rayon Polis İdarəsinin (RPI) əməkdaşlarının keçirdiyi əməliyyat zamanı oğurluqda şübhəli bilinən 1955-ci il təvəllüdü Ağdam rayon sakini Kərimov Yaşar Ərşad oğlu saxlanılıb. O, əməlini etiraf edib. Məlum olub ki, Y.Kərimov namaz qılmaq üçün məscidə gəlib. O, bu əməli borcu olduğu üçün törətdiyini deyib.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

"Xəstəlikdən öldü" deyilən qadının əri tərəfindən qətlə yetirildiyi üzə çıxdı

Salyan rayonunda ölənlərin qətlə yetirildiyi məlum olub. Report.az-ın xəbərinə görə, bu barədə rayon prokurorluğundan məlumat verilib. Xəbərə görə, 1991-ci il təvəllüdü Gülşən Feyziyeva bir müddət əvvəl dünyasını dəyişib.

Həyat yoldaşı 1983-cü il təvəllüdü Məmmədəğa Quliyev hər kəsə arvadının xəstəlikdən öldüyünü deyib. G.Feyziyeva torpağa tapşırıb, onun yas mərasimi keçirilib, ehsan da verilib. Lakin Salyan Rayon Prokurorluğunun əməkdaşları hadisənin qətl olduğunu müəyyənləşdirib.

Məlum olub ki, Məmmədəğa Quliyevin qardaşı Zaur Quliyev G.Feyziyevanı 1994-cü il təvəllüdü Nurlan Xankişiyev adlı şəxslə birlikdə görüb. Bu zaman Z.Quliyev N.Xankişiyevi bıçaqlayıb.

Bundan sonra o, Bakıda işləyən qardaşı Məmmədəğa Quliyevə zəng vuraraq xəyanət əhvalatını danışdı. Məsələdən xəbər tutan M.Quliyev Salyana qayıdaraq arvadı ilə mübahisə edib və onu balıqla boğub. Hər kəsə isə "arvadım xəstəlikdən ölüb" deyib.

Salyan rayon Prokurorluğu isə qadının meyitinin qəbirdən çıxarılmasına, ekspertizadan keçirilməsinə qərar verib.

Faktla bağlı rayon prokurorluğunda araşdırma aparılır.

MUSAVAT

Son səhifə

N 220 (6541) 6 oktyabr 2016

Ayağımı kəsmələri üçün həkimlərə yalvardı

Hannah Moore adlı gənc qız dırnaq batmasına görə cəhənnəm kimi 3 il keçirəndən sonra ayağını kəsdirmək üçün 5 min paund ödəyib. "Daily Mail"-in xəbərinə görə, 19 yaşlı qız batmış dırnağı əməliyyatla götürüləndən sonra dayanılmaz ağrılar çəkib. Hər hansı bir infeksiya əlaməti olmasa da, ayağına ən kiçik toxunuşda göz yaşlarına boğulurdu. Həkimlər gənc qıza olduqca nadir görülən kompleks bölgə ağrı sindromu diaqnozu qoyub. Bəsit bir əməliyyat bu xəstəliyi gücləndirə bilər. Xəstəlik 19 yaşındakı qızın ayağının qaralıb qabıqlanmasına səbəb olub. Daha sonra isə ayağının ortasında bir deşik yaranıb. İllərlə davam edən faydasız müalicə üsullarından sonra həkimlər məsləhət görməyə də, Hannah ayağının kəsilməsini istəyib. Həkimlər ona bildirdi ki, ağrılar ayağının digər hissələrində davam edə bilər. Amma o, bu acını çəkməyə davam etməkdənsə riskə girməyi tərcih etdi. Hannah verdiyi açıqlamada bildirdi ki, bu, həyatında verdiyi ən düzgün qərar olub: "Bundan daha çox xoşbəxt ola bilməzdim. Ötən 3 il kabus kimi idi. Ayağıma həтта mələfə dəyəndə, göz yaşlarına boğulurdum".

Tənha adamları qucaqlayan kreslo

"Unicare" firması Tokioda keçirilən Beynəlxalq Ev Əşyaları və Komfort sferasında ilginç kreslo təqdim edib. Özəl olaraq yaşlı və tənha insanlar üçün nəzərdə tutulmuş kreslonun dizaynı olduqca ilginçdir. Belə ki, oturacaq hissə gülən və uzun qolları ilə adamı qucaqlayan adam formasındadır. Dizaynerlər hesab edir ki, kreslo yaşlı adamlara kiminsə tərəfindən qucaqlandıklarını hiss etdirəcək və bu, onlara yalnızlıqlarını unutturacaq. "New-York Daily News"-ün xəbərinə görə, kreslonun ümumi məbləği 420 dollardır. "Unicare" təmsilçiləri deyir ki, kreslo eyni zamanda əlillər üçün də ideal vasitədir. Sərgidə eyni zamanda sahibinə dərman qəbulunun və

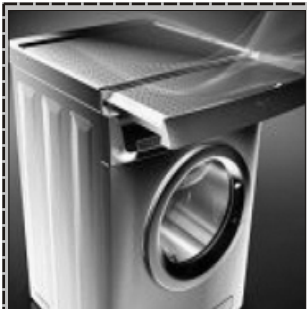

ayaqyoluna getmənin vaxtını xatırladan kukla da nümayiş etdirilib. Həmin kukla eyni zamanda yaşlı adamlara xoş gələn keçmiş yapon mahıllarını da ifa edə bilər.

Əri xəyanət etdiyi üçün ondan kompensasiya tələb edir

Tula vilayətinin sakini ona xəyanət edən həyat yoldaşından məhkəməyə şikayət edib və ondan vurduğu mənəvi ziyana görə 500 min rubl məbləğində kompensasiya tələb edib. Bu barədə "legal.report" xəbər verib. Adı açıqlanmayan qadın Suvorov Rayon Məhkəməsinə müraciət edərkən bildirdi ki, əri ona uzunmüddətli nikahdan kənar münasibəti barədə etiraf edib, üstəlik, bu xəyanətdən uşağı olduğunu da deyib. Bunu deyəndən sonra isə qadından boşanıb.

İddiaçı isə bildirdi ki, xəyanət xəbərini öyrənəndən sonra fiziki və mənəvi iztirablar yaşayıb. Bu olaydan sonra onda ürək ağrısı, başgicəllənməsi, yuxusuzluq yaranıb. Eyni zamanda qadın təlaş və qorxu hislərindən də uzaqlaşa bilmir. Sübut qismində qadın əri atandan sonrakı üç ay müddətində müalicə aldığı xəstəxanalardan əldə etdiyi arayışları göstərmiş. İşə isə Suvorov Rayon Məhkəməsində çalışan yeganə qadın hakim baxacaq.

Paltaryuyan susuz da işləyə bilər

Argentinli iki tələbə susuz işləyən paltaryuyan maşın icad ediblər. Bu, əslində Kordova Milli Universitetinin tələbələri Nikolas Arayya və Nikolas Vuksanovikin diplom işidir. Onlar su əvəzinə karbon dioksiddən və ya karbon qazından istifadə etməklə təklifi irəli sürüblər.

Arayya və Vuksanovik bu ideyanı müasir dünyanın şirin su çatışmazlığı və ekoloji problemlərinin həllinə özünəməxsus töhfə hesab edirlər. Az da olsa, su işlədən quru təmizləmə qurğularından fərqli olaraq, "Nimbus" adlı paltaryuyan maşın tam susuz rejimdə işləyir. Bundan başqa o, adi paltaryuyan maşından xeyli az elektrik enerjisi sərf edir. Belə təmizləmədən sonra paltarları nə qurutmağa, nə də ütüləməyə ehtiyac qalır.

Gənc mütəxəssislər istehsal dizaynı sahəsində yüksək qiymət alıb və artıq öz ixtiralarını patentləşdiriblər.

QOÇ - Əsas diqqətinizi maliyyə məsələlərinə yönəldin. Yaxşı bilirsiniz ki, qlobal işləriniz pulsuz keçmir. Bu səbəbdən də kiməsə borc vermək fikrinə düşməyin. Ulduzlar başqalarının şəxsi işlərinə müdaxilə etməyinizin əleyhinədir.

BUĞA - Kifayət qədər təzadlı ərafədir. Hər addımı ölçüb-biçməyə çalışın. Mövqeyinizə zidd hərəkətlərə yol verməyin. Qərīb də olsa, astroloji göstəricilər saat 14-dən etibarən kiməsə güzəştə getməyi məsləhət görmür.

ƏKİZLƏR - Bütün işlərinizin qaydasında gedəcəyini bildiren Göy qübbəsi kiməsə yalan vəd etməyinizin əleyhinədir. Odur ki, bacarmadığınız işin qulpundan yapışmamalısınız. Dostlara güvənin.

XƏRÇƏNG - Günün ümumi mənzərəsi üreyinizə olacaq. Daxili süstlüyünüz və fəaliyyətlə bağlı gərginliyiniz arxada qalacaq. Ətrafınızdakı dost-tanışlar isə qarşıya qoyduğunuz məqsədlərə yetişməkdə sizə yardımçı olacaqlar.

ŞİR - Əgər bu təqvimdən zövq alıb rahatlanmaq istəyirsinizsə, mütləq səfərə çıxın. Bununla siz stress və mənəvi ağrılarınızı aradan qaldıra, enerjini daha da saflaşdırma bilərsiniz. Ailə-sevgi məsələlərində xırdaçılığa yer verməyin.

QIZ - Qarşınızda kifayət qədər mistik bir gün durur. Ola bilsin ki, anlaşılmaq hadisələri rastlaşsınız. Əgər bunun qarşısını almaq istəyirsinizsə, dua və ibadətələrinizin, müqəddəs yerlərə ziyarətlərinizin sayını artırmalısınız.

TƏRƏZİ - Bürcünüzün romantikaya olan hədsiz həvəsi çox güman ki, bu gün təmin olunacaq. Çünki saat 12-dən etibarən maraqlı gəzintilər, əsrarəngiz istirahət və münasibətlərdə müsbət dönüş yolunuzə gözləyir.

ƏQRƏB - Bəri başdan bilməlisiniz ki, gün ərzində enerji sərf etdiyiniz istənilən sahədə uğurlar sizi tərk etməyəcək. İstər fəaliyyətdə, istərsə də qarşılıqlı münasibətlərdə hər şey üreyinizə olacaq. Səfərləri isə təxirə salın.

OXATAN - Özünüzü gərginliyə salmayın. Uzun-uzadı kiməsə, nəyisə izah etmək enerji itkinizdən savayı bir iş deyil. Əgər bu kimi lüzumsuz işlərlə məşğul olsanız, ixtiyarınızda olan gündən zövq almayacaqsınız.

OĞLAQ - Bütün vacib işlərinizi saat 11-14 arası tamamlamağa çalışın. Əmin olun ki, həmin qısa vaxtda qarşınızda duran vəzifələrin əksəriyyətini həyata keçirə biləcəksiniz. Qalan vaxtlar riskli və yeni işlərdən imtina edin.

SUTÖKƏN - Ehtiyatlı olun, səhhətinizlə bağlı xoşagəlməzliklər baş verə bilər. Ələlxüsus da saat 12-16 arası özünüzü maksimum qorumaq, əsəblərinizi cilovlamalısınız. Bu gün istənilən səfəri təxirə salsanız, yaxşıdır.

BALİQLAR - "Nə ətdir, nə balıq" misalını indiki durumunuza aid etsək, heç də yanlışdır. Çünki çəkdiyiniz əziyyətlər hədəf gedir. Amma bu gün inanmadığınız istiqamətdən yaranmış boşluğu dolduranlar tapılacaq.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu avtobusa ancaq qadınlar minə bilər

Nepalın paytaxtı Katmanduda ancaq qadınlara xidmət edən avtobuslar istifadəyə buraxılıb. Səhər və axşam saatlarında istifadə olunan avtobuslar 16 nəfərlikdir. Hökumət təmsilçilərindən biri isə bildirdi ki,

belə bir ideyanın yaranması və həyata keçirilməsi zəruri olub. Çünki bu vaxta qədər Katmanduda qadınların ictimai nəqliyyatda kişilər tərəfindən cinsi istismara məruz qalması faktları tez-tez baş vermiş. Şəhər qadınları bununla bağlı dəfələrlə nəqliyyat sektoru rəhbərlərinə şikayət etmişdi.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750